

העולם הזה

גם השבוע

20

עמודים

שאלתיאל

בן-יאיר:

נסיתי לפרוץ

את

המצור

על

אילת

*

בית"ר

ניצח בירושלים

בלי מורא -

בלי

משוא כנים

מס. 852, שנה 17

מ"ו אדר א' תשי"ד

18.2.54

המחיר 300 פרופה

②

"חברה סאלונית"

(ראה שער)

שלנו; אבל המרחק אינו גדול, והערב יפה. החלטתי ללכת ברגל.

לא היה צורך בכחובות. הרעש והצחוק שבקעו מן החלונות הפתוחים והמרפסת הרחבה, ציינו את המקום המדויק של המסיבה. הם עלו במדרגות, צלצלו בפעמון. אטי (ראה שער), נערה גבוהה, זהובת שער, חייכנית, תכולת עיניים, פתחה את הדלת. שתי הנערות ואורי נפרדו רק שעות מספר לפני-כן, כאשר נשמע צלצולו האחרון של פעמון בית-הספר; אבל עתה הפכה אטי למארחת. היא השתוקקה שאמה תראה אותה בתפקיד זה; אבל הוריה פינו את הדירה למשך-הערב, מצאו מקלט בבית-ידידיהם.

ארבעת החדרים היו מלאים אדם. שני פאספונים השמיעו נעימות שונות. בחדר אחד רקדו סאמבה, בשני טאנגו. הצלחות, שהיו גדושות בתחילת הערב כריכים, עוגיות, פירות, הלכו והתרוקנו; החבריא זללו בכל פה. דני, שישב עד כה והתבונן ברוקדים, קם ממקומו וקרב אל נערת לבושת-שמלה כחולה, צנועה למדי:

"התקרדי עמי?"

"לא, איני רוקדת."

"מדוע?"

"ככה."

הנוער הישראלי "הוותיק" (וגם "החדש") הוא ברובו המכריע עירוני.

הנוער העירוני המתבגר, אינו מאורגן ברובו בתנועות-נוער. בצדק או שלא ב- צדק אין רוב הנוער בגיל 17 אוהד את תנועת-הנוער.

אולם הנוער הזה "מאורגן" בכזו זאת. הוא יצר לעצמו צורה אירגונית מיו- חדת במינה: ה"חברה".

אין זה מטרה כל שהיא, אין היא מחיי- בת את חבריה לדבר.

היא מבוססת רק על התחייבות אחת: לספק לחבריה מקום באחת הדירות ה- פרטיות, לפי התור, בו יוכלו לרקוד, "להשתגע", לתת פורקן לחרדות-החיים, שלא באה על סיפוקה.

רב שבת. השעה 8.00. חלונות-הבתים, ברחוב התל- אביבי הקטן, שפעו אור ומוסיקה. בקצה הרחוב הופיע צעיר גבוה-קומה. הוא הלך קלילות, ידיו בכיסיו, כותנתו משולש לבן על רקע החליפה הכהה. הוא נעצר ליד אחדי-הבתים, הרים את ראשו, החל שורק: "אל תיקח הכל ללב".

בחלון הופיע ראש חגיגי של נערה: "אורי?"

"כן. מהרי, אילנה. כבר מאוחר."

"רגע אחד, ארד מיד."

אורי ידע היטב שאילנה תשתהה. הוא נשען אל גדר האבן הסמוכה, הוציא חפיסת-סיגריות, החל מעשן. אורי היה מצוברה: אביו לא הירשה לו לקחת את מכונתו, הוא לא יוכל לעשות רושם על אילנה.

לבסוף הופיעה אילנה בפתח הבית. אורי שכח מיד את פרשת המכונת. הוא היה תמיד מאושר לצאת בחברת אילנה. היא היתה יפה מאוד, ולבושה בהתאם לאופנה הפריזאית האחרונה. שערה הארוך-מסולסל צנח ברוב חן, לצד אחת של פניה הילדותיים במקצת. אורי ידע שחבריו יקנאו בו, ירוה נחת.

לאן הולכים הערב?" שאלה הנערה.

"לאטי. הערב התור שלה. רציתי לקחת את המכונת

המסיבות אינן משמשות מקום לוויכוחים על ספרות או אמנות : בני הנעורים חוששים שיצחקו להם. הם מבכרים לדבוק במכנה ה"משותף היחיד המאחד אותם : השעשועים בערב"שבת.

אולם אין הם מסתפקים בבילוי בערבי שבתות. במשך השבוע, הם מתאספים ב"דירות שונות, הולכים לראות סרטים, מניחים לנערות לשלם תמורת כרטיסיהן. נערות רבות מצאו להן חברים בחברות אלה, ונערים רבים מצאו להם חברות. לבכות רבים נשברו — ושוב ונרפאו.

רמה שכלית אחידה

"מובן מאליו שאנו רוצים לשתף במסיבות שלנו נערות יפות תואר", אמר שלמה (17), בסרקו את שערו המסולסל, "אבל אנו מב"כרים חברה/מגית על פני כל יפהפיה נר"דמת."

מאחר שרוב החברים לומדים באותן ה"כתות (הנערות לומדות, בדרך כלל, בכיתה נמוכה יותר מהנערים) ובאותם בתי-הספר, הם מנסים לשמור, על רמה שכלית אחידה. אין הם מהססים להפטר מאנשים בלתי-רצויים : הם פשוט מפסיקים להזמין אותם למסיבות. אם, להיפך, הם רוצים בנוכחותו של אדם או זוג מסויים, הם מזמינים אותם לכל המסיבות. מקרים אלה הם נדירים ב"יותר.

שיחות בפתחי בתים

המסיבה נסתיימה בשעה 11.30, כאשר חו"רו הוריה של אטי הביתה ומצאו את דירתם במצב של תוהו-ובוהו. אטי הרגיעה אותם בחיוכה הרגיל : "אשטוף את הרצפה וה"כלים ; אבל אעשה זאת מחר. היום אני כה עייפה !"

האורחים עזבו את המקום זוגות זוגות. הנערים ליוו את חברותיהם הביתה. הם גירצבו בשעת לילה מאוחרת על המדרכות, בפתחי בתים, שוחחו בהתלהבות ללא רצון להפריד.

"שלום, אורי ! להתראות מחר !"

"ליל מנוחה, אילנה ! אל תשכחי : ביום"הששי הבא נפגשים אצלי."

אמנם החברה הסאלונית היא פרי הווי המערב, ובעיקר ההווי האמריקאי. אולם ישראל הוסיפה לה גם גוון מזרחי : עוד במחנה הגדנ"ע בעין-יהב היו חווה, דולקו הגיינג'ית, ינקלה, גיורא ועמשי לוי, בנו של בעל דפוס, רגילים להתאסף בערבים מסביב למדורה, לתופף ולשיר משירי המזרח. גם במסיבות בעיר הם אוהבים להיזקר "בימים הסובים ההם", אין כל צורך בתזמורת כלי המסבא משמשים תחליף מצוי, זול יותר, נוח יותר להשנה, אפילו רועש יותר.

היקוי למערב או למזרח ?

עניבה היא פרט חשוב בלבושו של גנדרן. יצחק בוחר בעניבות אמריקאיות רועשות. בחברה אומרים שאפשר לשמוע אותן.

דג מלוח

שקט לערב רועש. אורי מלווה את אילנה ברחובות הרדומים של תל-אביב. מדניל עליה לחיות בבית רגיל. לרגל המסיבה הנושמת במיוחד להזמין רגיל.

סיום

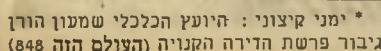
שואלת בחיך חמוד נצחיה ספיבק, לאחר שאיחרה. נפתלי בינשטוק עונה כינסלמן אמיתי : "לא, לא, לגמרי לא."

"איחרתי?"

חיים יקר היה רעב. אצבעותיו העסוקות בפריטה על פסנתר, לא הצליחו לחסוף מהמגשים. נצחיה הגישה עוגה אל פיו. יענקלה עומד בצד ונהנה.

"רעב"

זעים, שלא שמו לב לקור ולגשם. הם נראו כמחפשים מקלט מפני שואה שירדה על ראשיהם. היו אלה סוחרים הוזהב של בורסה תל-אביב.

זה זמן רב שלא נעשו בבורסה כל עסקאות ממשיות. אמנם, בכל יום מתכנסים אנשי הבורסה במקום קבוצות קבוצות, מכריזים בקולות על קניות ומכירות של זהב, מזומנים, או באשראי, למחר, או למועד קבוע אחר. אולם רובם אביונים, רוצים להרוויח כמה לירות במשחק על סיכויי הירידה או העליה בשער הדולר, או המלכים. שער המלך והדולר נקבע על ידי אנשי הבורסה עצמם. לפי ההיצע או הביקוש באותו יום. מזכיר מיוחד רושם בפנקס את הקונים, המוכרים, המחיר שהותנה, בשעה שהבורסה קובעת את השער החדש, קובע מזכיר מי זכה ומי הפסיד. המפסידים משלמים את ההפרשים בשער, משתלמים לדייק בתשלום, אחריה יוצא או מרשימת חברי הבורסה. המרחיק הוא, בסופו של דבר, המזכיר, הגובה את דמי הרישום בכל המקרים.

ערייה צורך ירידה. כשהגיעו הידיעות הראשונות על התקציבים המנופחים, לשנת ה'תש"ז, כספים הבאה, המוצעים על ידי האוצר, (ראה לעיל), ניצלו חברי הבורסה את הבהלה מפני ירידת ערך הכסף, העלו את השער ב"10% תוך ימים ספורים, הצליחו לעורר את התעניינות החוסכים הקטנים. שער המלכים עלה תוך שבוע ימים 24.5 ל"ל 29 ל"ל.

הצלחה זאת חוללה בהלה בין אנשי הבורסה. ברור היה שאנשים שקנו 100 מלכים על הגייר, הפסידו 450 ל"ל, לא יוכלו לשלם את הפסדיהם.

אולם מאחר שגם הזוכים לא רצו ברווחים גדולים, מחשש לפשיטת רגל כללית של המפסידים נמצא פתרון מעשי: שער ה"מלכים ירד בן יום ב"1.5 ל"ל ליחידה, הרי סיף לרדת לאחר שהוברר שאנשי הבורסה רבים אינם יכולים לשלם גם הפרשים אלה. העיר בורסאי התיק: "כל העניין מזכיר את עסקי ה"גניירות" של מנחם מנדל, בהבדל קטן: הרקע אינו חורשה או אודיסה, כי אם תל-אביב.

תל-אביב

הזמנה לסכילה

השבוע קיבל ראש עיריית תל-אביב, חיים לבנון, הזמנה מיוחדת במינה. לא היתה זאת הזמנה לגשף מפואר, או להעידה בינלאומית של ראשי-ערים. כתובתו של המזמין, משלם מסים אברהם ממיה (76), רחוב ס', שכונת התקווה, תל-אביב.

בהזמנה נחבקש ראש-העיר לנעול מגפי גומי. הסיבה: בימות הגשמים, דומהו נופו של רחוב ס' במידה רבה לנופה של וונציה.

העלו אור, פתחו את החלונות, כדי להקל על העובדים בנשם השוטף. אולם גם הפעם, כמו בשנים קודמות, זכו המים בנצחון, פרצו כל מתרס וסכר, שטפו לתוך החצרות ומרתפי-הבתים. דיירי הקומות העליונות מיהרו לתת מקלט לשכניהם, דריי-מטה. המצב החמיר עד כדי כך, שאפילו נשים הרוות התגובו, יצאו לעזור בעבודות-הפיירה.

חיך אברהם ממיה לתוך שפמו הכסוף, ה"זרוע תתמיניקוטין": "במקום לשבת ולהת-ווח עם הקואליציה והאופוזיציה, מוטב שי-ראש-העיר יבוא ויראה איך אנו חיים. שי-יראה את הבוץ והמים, שיריח את הריחות הרעים. מה יש? הרי גם הוא משלם מסים"

עתונות

חלוצת הרכילות

השבוע ניסה איש הארץ שבחאי (סבי) סבת, להוכיח — על טור שלם — כי גם לו יש המעלות ודרושות כדי להיות שר ב"ש-ראל. נוסף על כל המעלות סיכם: "אנו מקיימים ידידות נעימה עם מירה אברך."

האשה, שידירותה זכתה להערכה זו, לא ידעה אם לקבלה כמחמאה או כרמוז מפוקפק. כי למרות שזה קרוב לשתיים שהיא כותבת בדיעות אחרונות, טרם השלימה מירה אברך * עם העובדה שעורכת מדור רכילות מן ההכרח שתהיה גם היא נושא לרכילות.

פעם, למשל, הצליחה להשיג ראיון מיוחד עם ד"ר ראלף באנץ', לאחר מאמצים עק-שניים. למחרת נדהמה לשמוע שעתונאי אחר, אשר באנץ' סירב לקבלו, ניסה להסביר את כשלונו על חשבונה. "גו, ברור", סיפר, "אילו הייתי עושה גם אני מה שהיא עושה כדי לקבל סיפור..."

מאופנה לבאנץ'. מה שהיא עושה, סבורה מירה, היא רק עבודה עתונאית טר-בה. מירה, בת ה"28, האוהבת לכנות את עצמה כחלוצת הרכילות העתונאית בארץ, הגיעה למקצועה במקרה. עבודתה הראשונה (ללא תשלום) היתה בחירות, שם כתבה וצייר-ה מדור של אופנה נשית.

כעבור שנה עברה לשבועון לאשה, הפעם במשכורת מלאה. משם לידיעות אחרונות, השייך אף הוא למשפחת מווס, היתה הדרך קצרה. צורת המדור התגבשה אף היא לא בכוחה. כאשר ראינה מירה, לפני שלוש שנים, את פולה בן-גוריון ופירסמה כתבה ביתית, זרועה פיספוסים נשיים על מה ש"ראש הממשלה אוהב לאכול וללבוש, החליטה כי מצאה את שטחה בשדה העתונות: "לכ" תוב דברים קטנים על אנשים גדולים.

שמויות של חכמים. במקצועיות ש-תית קשרה קשרים עם כל מי שהיה מסוגל

אברהם ממיה (מרכז) ברחובו המוצף בשכונת התקווה

...שיבוא ויריח!

לספק לה רכילות על עצמו או על אחרים, החלה מופיעה בכל מקום בו התאספו אנשים ששם סיפק פעם כותרת לעתון. שרים סיפרו לה ברצון על מה שארע בשיבות הממשלה.

* שם משפחתה לפני נשואיה לרמי אברך, אחיה של הפסנתרנית דינה אברך, היה הרצ-ברג. מירה, שנפרדה ביתניים מבעלה, מת-כונת לשמור על שם בעלה.

רכילאית מירה אברך

אם הדפדפן מנשק...

ובין יהודי מרוקאי ללא-יהודי מרוקאי (1.63).

רת

מוסר ללא פיקוד

לא כל רבני ניו-יורק היו עסוקים השבוע בהפגנות אנטי-ישראליות, כמחאה על ביצוע חוק השירות הלאומי לבנות דתיות. אחרים בהם השתמשו בנשק רבני יותר מקובל: העט. כשנטל הרב יעקב הכהן מעסקיו, רב רובע היהודים הניו-יורקי ברוכס, את העט לידו, החליט לדון על הבעיה מצד מעניין ביותר, אם כי בעברית לא דקדוקית במיוחד.

הרב האמריקאי גינש ישר לעניין, הודיע בירחון הרבני המכובד, הפרדס: "אני רואה צה בזה להשיב על אלה הטוענים ושואלים מדוע הולכות בנות ישראל של הורים חרדים ויראים לשרת בלשכות (בעברית רבנית: מש-רדים) של אנשים אחרים ואינם חוששים כלל מפני שום חשש של איסור. כמו שחוששים לבנות ישראל שנקלחים לגיוס צבאי או לשי-רות לאומי."

ההבדל הגדול. קובע הרב מעסקיו: "הבדל גדול יש בין זו שעובדת מרצונה ה"טוב ובין זו העובדת תחת פיקוח צבאי או ממשלתי". ההבדל: "גבי גיוס בנות ושירות לאומי הבנות סרות למשמעת של הפקידים (מפקדים) ועליהן לצית אותם מה שירשו הפקידים מהן במהלך הצבא או בשעות עבו"דה". וכאן, כמובן, קבור הסיכון: "ואולי יש מפקדים אנשים אינם מהוגנים ויש ל"חוש שמא יוכל לבוא לידי קלקול ולידי מע"שים שאינם נאים ונוחים".

לסיכון כזה לא נתונות, כמובן, העובדות בלשכות: "הבנות של הורים יראים שהולכים מרצונן הטוב לשרת באיוה משרה פרטית או נפשמ וכבודם אין מסורים בידי בעל הבית. ונהפוך הוא: עתם וכבודם בידם ואם תראה (הבת) שבעל הבית שלה חושב מחשבת פיגול אודותיה או חיכך תעזוב את המשרה ואין אנו צריכים לחשוש שמא יוכל לבוא לידי קל"קול וחורפה".

הרב של ברוכנס יודע כי דאגה זאת ל"גורלן של העובדות בלשכות מיותרת. אחרי הכל אפשר לסמוך עליהן. הרי "בוחרות הב"נות בהמשרות של בעלי בתים נכבדים ומהו"גנים כיאות לבנות ישראל של הורים נכבדים". ועד שבנות ישראל של הורים נכבדים לא תוכלנה לבחור לעצמן "פקידים נכבדים ומהו"גנים", מוטב להן להשאר בלשכות.

בתיסוהר

כמו ב'ת-הבראה

אפשר שזולי הצנומה, השחרחרות, חו"ב-בת-השמלות הססגוניות, אינה מסוגלת ל"הבחין בין מעשה מוסרי לבלתי-מוסרי; אבל היא מיטיבה להבחין בין ב'ת-סוהר לבית סוהר. הסבה: היא היתה אורחת במסודות"כלא רבים של מארוקו הצרפתית, צרפת, ספרד.

לפני שבועות מספר נכתה ז'ולי, העוסקת במקצוע קדום ביותר, מכניס למדי, לעסוע את טעמו של בית-הסוהר הישראלי לנשים ב-רמלה. היא יצאה לשוטט ברחוב-הרצל, חיפה, נטפלה אל גבר, עמדה אחר על המקת, נה"פסה על ידי נידת-המשטרה, הובאה לפני (המשך בעמוד 12)

* על שם הרב שמואל אהרן הלוי פרדס, עורך הפרדס מאז גיליון הראשון, לפני 28 שנים.

ראשי מפלגות גילו בהנאה את רגעי המבוכה של יריביהם, נשים רצו אליה לספר לה על השמלה האחרונה שקנו בפאריס.

לא פעם נחקלת מירה, בעלת העיניים ה"רוקות והשיער השחור הגוון, במשפט חדור-הבז: "אה, כן, היא כותבת מדור רכילות". אולם לה לא היה איכפת. היא ידעה שכעבור כמה ימים יתלפנו אליה אותם המקניטים כדי לספר לה את צימוק האחרון על עצמם. "נכון", אומרת היא, "אני כותבת שטויות של חברי כנסת. אני גם מספרת כי דיפלומט זה גישק את יד אשתו אחרי כל ריקוד. הקור-רא השטחי יראה בזה רק רכילות. אדם גבון יסיק את הלקח — שחברי כנסת מדברים שטויות ושאלנו הגברים אינם מנומסים מס"פיק כלפי נשותיהם. זאת יכולתי לכתוב בי מאמרים ובבקורות. אבל זה לא השטח שלי, אני כותבת רכילות"

עדות

כל מיני דם

בראשית המאה סייג רופא גרמני, ד"ר קארל לנדוסיינר, את הדם לאירבעה סוגים. סייג זה נעשה לפי תכונת ההתקרשות של גופיפי הדם האדומים, הפך לרב"חשיבות ב"עירוויי-דם, בהם מותר להערות רק דם מ"קבוצות-דם זהות. שורת משפטי-אבהות רע"שניים בארצות-הבכרת נתנו לסיג המרוכז (א, ב, אב, אפט) חשיבות נוספת כקובע של אבהות אפשרית.

שימוש אחר בסיג הדם עשו שני האחים הירשפלד היהודיים, רופאי-צבא אוסטריים במלחמת-העולם הראשונה. תוך בדיקת דם של בני 16 לאומים בחזית הבלקן, גילו כי סוגי הדם השונים מצויים בתכיפות שונה בבני הלאומים השונים. מסקנתם ההגיונית של האחים הירשפלד: היחס בין סוגי הדם השונים, אצל לאומים שונים, קבוע לכל הדורות, אלא אם כן מתחוססת, כתוצאה של נישואי תערובת, תוספת דם שונה.

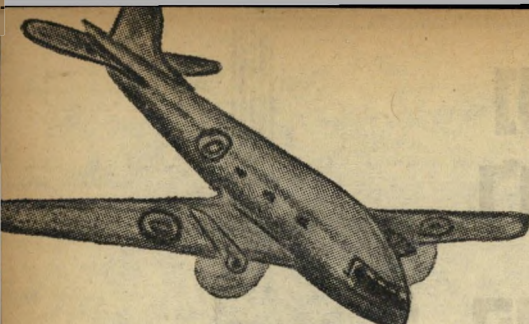
המספרים השולרים. האחים הרופאים קבעו אינדקס לחישוב יחס זה (אחוז בעלי הדם מסוג א ואב מחולק באחוז בעלי הדם מסוג ב ואב), גילו כי אינדקס הדם של בני הדור, למשל, שווה בדיוק לאינדקס הדם של הצעונים ההונגריים, שיצאו את מולדתם הראשונה, הדור, לפני דורות רבים, אך נמ"נעו בכל גידודיהם מנשואי-תערובת.

מאז הפך אינדקס הדם למכשיר עבודה לכל אנתרופולוג (חוקר אדם) המכבד את עצמו. הביא החודש אנתרופולוג ישראלי בעל שם"עולם, ד"ר רפאל פטאי*, למסקנה מרחיקת-לכת. ד"ר פטאי גילה הפרש ניכר בין אינ-דקסי הדם של העדות היהודיות האשכנזיות (המשתרעים בין 1.54—2.74) לבין אלה של העדות הספרדיות (1.16—1.35) ואלה של ה"עדות המזרחיות (0.58—1.64).

מסקנתו של ד"ר פטאי: מכיוון שאינדקס הדם אינו משתנה כתוצאה של הגירה ממקום למקום, אלא אך ורק בהשפעת תערובת דם חדש, מחייבים מספריו את שלילת האחדות הגזעית בין העדות האשכנזיות לספרדיות, וביניהן למזרחיות.

הקרה הגזעית בין יהודי גרמני (אינדקס דם: 2.74) ליהודי מרוקאי (1.63) פחותה, כנראה, בהרבה מזו שבין יהודי גרמני ללא-יהודי גרמני (אינדקסים: בין 2.38 ל"2.82)

* חבר המכון האנתרופולוגי המלכותי (הבריטי) וראשון תלמידי האוניברסיטה ה"עברית שזכה בתואר דוקטור לפילוסופיה.

נסיתי לפרוק את המצור על איילת

משך ימים אחדים עקב כל אדם בארץ בחרדה ובתקווה אחרי תנועותיה של ספינה קטנה ומסתורית. השם, מאריה אנטוניו הפך לשם דבר: מאמציה של ישראל לפרוק אשנב בחומת המצור אל מרחבי האוקיינוס ההודי.

משך זמן מה לא ידע איש מה ענה בגורלה של הספינה, שהמצרים איימו להטביעה. מיכרקים עפו מסביב לכדור הארץ. רק במאוחר נתברר כי הספינה פרצה למעשה את המצור, אך הוכרחה לחזור תחת איום מטוסי-הקרב המצריים, מרחק קטן מעבר לאופק של אילת. מיד לאחר מכן הגישה ישראל לאו-ם מחאה חריפה, אשר הדין יים עליה נמשכו השבוע.

עוד לפני צאת הספינה למסע התרפתקות ביקש, העולם הזה את מובילה, שאלתיאל בן-יאיר, לרשום את קורות המסע, יום אחרי יום, העתון גאה עתה להגיש מיסמך בלתי-רגיל זה לקוראיו בעמודים הבאים. לצערנו לא היתה אפשרות לפרסם אותו במלואו מבלי לפגוע בכטחון המדינה. אולם גם קטעים אלה יעוררו בלב רבים מחשבה חדשה על בעיית הכעיות של המדינה: הפריצה אל המרחב.

את המצור על איילת

מאת שאלתיאל בן-יאיר

ני המשטרים הערביים, המאמינים כי על ידי מצור במשך יוכלו למוטט את מדינת ישראל אל מבפנים. מצרים קיבלה על עצמה את ה"יזומה להחניק את הנסיון בעודו באיבו.

הנסיון הראשון היה לסגור את תעלת-סואץ. מדי פעם הוחזרו מיטעני הבשר ב"תעלה, על סיפון אניות זרות. אולם כאן לא היתה מצרים נתונה במצב נוח: כל מדינות-הים הגדולות, אף שאינן חובבות את ישראל, הבינו שכאן נוצר תקדים בינלאומי שעל פיו אפשר לסתום, ברבות הימים, את כל מיצרי-הים בעולם. מצרים נאלצה מפעם לפעם לסגת, אם כי לא ויתרה על נסיונה. הדרך השנייה הייתה הדרך הימית הישירה לאילת. היא עוברת במיצר אחר בדרום-מערב עקבה, צוואר בקבוק הסתום על פסק מצרי בצורת האי טיראן. המצרים, שלא תפסו קודם לכן את האי, העבירו אליו יחידה צבאית.

גם נמל אילת עצמו נמצא בצוואר בקבוק. אין כל גישה אליו מבלי לעבור את המים הטריטוריאליים של מצריים, ירדן או סעודיה. לגבי מצב גיאוגרפי זה ישנו תקדים מפו"רש בחוק הבינלאומי. בית-המשפט הבינ"לאומי בהאג פסק, בסיכסוך בין בריטניה לבין אלבניה על המעבר במיצר קורפו, כי עקרון המים הטריטוריאליים אינו חל על מיצריים.

לכן עברו המצרים, בשבוע האחרון, ל-טענה אחרת לגמרי: הם הודיעו כי הכיבוש הישראלי באילת היה שלא כחוק, ולפיכך אין לישראל בכלל זכות על שיט חופשי במפרץ.

לא כל אורחי המדינה הבינו את החשיבות הגורלית של המאבק על הגישה אל הים הדרומי. אין כאן המדובר רק על עקרון מופשט. מונחת על כפות המאזניים עצם יכולתה של ישראל למצוא לעצמה מרחב חיים כל עוד נמשך המצור. על יכולת זו יש להגן, על יכולת זו יש להיאבק, ולא רק במחאות לאו"ם.

כל מצור צבאי הוא פעולה מלחמתית. הוא מוכר בתור שכזה עליי החוק הבינ"לאומי. התשובה למצור כזה חייבת להינתן בצורה מעשית, על ידי פעולה ישירה. ישנן דרכים להגבה. כל המבין את הצורך היש-ראלי בשלום עם עמי ערב, את חובתה של המדינה לפתוח לעצמה פתח אל המרחב בנקודה זו חייב הוא לקרוא למאבק.

לפני שמונה שנים הביאו הבריטים כמה מאות אסירים, מלוחמי המחתרת העברית, לאריתריאה. בחבורה זו היה גבר בעל עיניים חודרות ושפמפם, בעל מעמד מיוחד בין חבריו. כי יעקב מרידור היה סגנו של מנחם בגין, ולפני בואו של הלה לארץ, עם צבא אנדרס, היה המפקד המעשי של הארגון "צבא הלאומי."

כעבור זמן ברח מרידור, בחברת כמה מ"חבריו, מן המעצר. הוא שוטט בחבש, ראה את המרחב האינסופי של ארץ שופעת עושר וזו. כבר אז עלה בלבו רעיון: מדוע לא לייצור קשר חי בין שתי הארצות? עם קום המדינה הבין מרידור שחבש היא התשובה למצור הערבי.

חבש, יחד עם אריתריאה המצורפת אליה, היא כמעט יבשת שלמה בפני עצמה. אוצרו תיה העצמים כמעט ואינם מנוצלים עדיין, עובדה שמשכה בשעתה את מוסוליני להרפת קתו המסוכנת. אולם חבש זקוקה גם לסכנאים, לתוצרת תעשייתית, לכל השרותים הדרושים כדי להעלות את רמת-המחיה של תושביה הדלים. הקשר ההגיוני היה ברור. מרידור התעניין באפשרות לקבל תמיכה מפירמות זרות, ניגש להגשמת שלב ראשון: אספקת בשר. חברה שוייצית הקימה מפעל גדול ל-אספקת בשר.

אולם פעולה זו לא נשארה בגדר סוד מפ"א

הנוער העברי, שאחד מבניו כתב את היוםנ הבא, חייב להגן על זכו-תו לצאת למרחב.

נסיתי לפרוץ את המצוד על אילת

יומנו
של

שאלתיאל בן־יאיר

25.12.53

אחרי ויכוחים רבים, אנו מפליגים סוף סוף. הים שקט, מזג־אוויר נוח. מה יהיה? כאשר נפד רד ממני יוסף, אמר לי שהוא מקנא בי. האם צדק? נעבור או לא?

26.12.53

הספינה זוחלת. מהירותה 4 קשר לשעה. מתי נגיע? הקברניט אומר 7 ימים, אם הכל יהיה בסדר, כלומר בלי רוחות גדולות ובלו זרמים. אינו עושה רושם של חברה־מן. הרמנו היום מפרש קדמי ובצהריים גם את המפרש האמצעי. לא נראה שמהירות הספינה גדלה.

27.12.53

שקט, חם, ים חלק, דומני שפגשנו את הפרנקיה מרי, אבל היא היתה במרחק רב מאתנו. לא בטוח.

28.12.53

ים זועף, הספינה מתנדנדת כמו חבית מצד אל צד. מצב לא נוח, מים נכנסים מכל הצדדים.

29.12.53

אותו מצב כמו אמש. שוכב וחושב: איך אני? מה אעשה כאשר אהיה שם? האם כדאי לבקש ממרדור לחזור בפרנקיה־מרי? האנייה הזאת איומה. אין מקום לגילוח, לא אוכל להתגלח עד סוף הנסיעה. לפנות ערב הים שקט.

30.12.53

באופן יחסי ים שקט. עברנו היום הרבה אניות שהפליגו לשני הכיוונים. איך שהוא שר חתתי עם הקברניט והמכונן.

31.12.53

ים שקט. אין רוח. מקווים להגיע מחר ל־מיצר. הקברניט מספר שיש באפשרותו לה־שגב באיטליה תמורת 2.550 לירות סטרלינג, אני משא בעלת קיבול של 250 טון ומהירות של 11 קשר. הוא אמר לי שהספינה הזאת אינה מהירה, ושאינן הוא חושב לנסוע שוב לאילת. שאל אותי: איך נעבור? אמרתי לו: נעבור. אמר לי: אם תרדוף אחרי הסירה, תשיג אותי. אמרתי לו: ניקח שאנסה.

1.1.54

היום צריכים להגיע למיצר. החבאתי את ה־מכתב של לשני, ואת הכסף. נשארה אצלי רק התעודה החבשית. הסתכלתי על עצמי בראי. אני נראה איום: מלוכלך ולא מגולח. יש לציין שאני קצת מרוגש. אני משוכנע שהמצרים יירו בנו. זה לגמרי לא נעים כאשר יורפ בך ואינך יכול להשיב אש.

השעה 17.00. האי *** נראה מרחוק. נגיע בעוד שעותיים וחצי. יהיה חושך.

השעה 23.00 ברור שלא עברנו. בשעה 19.00 הגענו למקום. מיד ירו עלינו, ובאותו זמן אותנו מהחוף אמרתי לקברניט שלא ישים לב וימשיך. הוא היה מפוחד מאוד, אבל המשיך. ירו עלינו שוב והמשיכו לאותה. הים סער במקצת וה־נסיעה היתה איטית. פתאום האירו עלינו בורקור ענק שסינור אותנו לגמרי. אז כבר אי אפשר

* שאלתיאל בן־יאיר נתקשה לשוחח עם צוות הספינה, מאחר שהוא לא שמע איסלקית.
** הכוונה למיצר־הימי שבכניסה מיס־סוף ל־מפרץ־אילת.
*** האי הקטן סירן, החולש על הכניסה למפרץ־אילת, מיושב חיל־מצב מצרי.

היה לשלוט בקברניט. המכונאי התחיל לצעוק שהוא בעל משפחה ורוצה לחיות. הקברניט נכנע לאותות הזרקור, נע במשך שעה וחצי לכל הכיוונים, לבסוף פנה דרומה, והתרחק מהתורחם. הקברניט נשמע לי, ניסה להסתלק. ה־תותחים ירו שוב, אבל הפעם היינו מחוץ ל־מיצר, בכיוון ההפוך מאילת. גם השחורים באו בסענה שאינם רוצים למות. היה עלינו לעבור מרחק של ארבעה ק"מ תחת אש, אבל איני חושב שהתותחים היו פוגעים בנו. בכל אופן הצלחתי לשכנע את הקברניט להשאיר בקרבת המקום. יש לציין שהוא ניסה לעבור שלוש פעמים בזמן היריות. לנסות שוב הלילה, אין הוא רוצה בשום אופן. הוא מראה לי על ה־זרקור, המאיר כל הזמן את המיצר. עצבי רופפים. הוא רוצה לעבור מחר במשך היום, חושב שהדגל האיסלקי יגן עליו. לדעתי זה אבוד. היינו צריכים להמשיך, כאשר נמצאנו ב־מקום. הוא הסביר לי התחייבותו כלפי בעל הספינה. אמרתי לו ששלמנו את שכרו, אבל הוא טוען שעבור חיים אין משלמים בכסף.

2.1.54

התרחקנו יותר מדי במשך הלילה. הגענו שוב לאי ארת־הצהריים. אין טעם לנסות.

3.1.54

נוסעים שוב בכיוון האי. השעה 09.00. בעוד שעה נהיה שם. כולם רועדים ומביטים אלי. אני אומר שמוכרחים לעבור. הקברניט מסכים, הוא אומר שאם ייר, יעצור את הספינה. אני מסכים אתו. מתקדמים לאט. זרם נגדי חזק. יש לציין שגם אני מעוצבן. אין לי כל חשק ליפול בידי המצרים. בשעה 11.30 הופיעו אר־בעה אחוירים מצריים. הם די מרוחקים ולא מתקרבים אלינו. בהלח עצומה בין המלחים. הם עולים לגשר הפיקוד, רוצים להסגיר את האנייה. הקברניט מסכים. אני מסביר לו בשקט שיכתב כי האוירונים באו סתם. הקברניט משור כנע שהם באו להטביע אותנו, מפני שברחנו לפני יומיים, ולא נעצרו כאשר פקדו עלינו. לבסוף הוא מסכים אתי להפנות את האנייה לאחור, לברר את המצב. אני מבטיח לו לציית לאוירונים במקרה שנופל בידיהם הוא מרגיע את השחורים בעזרת המכונאי, והספינה פונה לאחור. אני נשאר על הסיפון. הם לא יכלו שלא לראותנו. אין בשטח ספינה או אנייה אחרת מלבדנו. הם לא חזרו עד שתיים. בינתיים החליט הקברניט שדי לו כאן. נכנעתי. אנו נוסעים על מנוע אחד, כיוון שבינתיים אולה לנו יותר ממחצית הדלק. אין לי מושג מתי נגיע חזרה; אבל לפחות הצלנו את הסחורה.

נדמה לי שהחבראי מתביישים קצת. הם ניסו לנחם אותי הערב, הלילו אותנו. הבעיה המע־סיקה אותי עכשו היא: מתי נגיע למסאה? המהירות שלנו כמעט שאינה עולה על שני קשר לשעה. אם הצלנו את הסחורה, כדאי לה־ביאה למסאה בשלום.

4.1.54

ים שקט. רוח קלה. הספינה מקושטת בכל מיני סמרטוטים. כדאי לנצל את הרוח. ראינו מרחוק את איי האחים. נהיה שם בשעות ה־צהריים. המהירות גדולה אף על פי שעובר רק מנוע אחד. בנסיעה ממסאה עברנו 24 שעות מהאיים האלו עד למיצר ראס־נוסראנו; ומהמיצר לכאן נסענו רק 22 שעות. הבוקר נרגעו הקברניט והמכונאי, קבלו אותי יפה מאוד. אני מבין אותם, הם לא היו אף פעם תחת אש, אצלם כל פנו קולע. חוק מזה בלבד אותם הזרקור. הם אינם יכולים לשכוח אותי! פה החלו לעבור אניות, ראינו כבר חמש אניות הבוקר. נקחה שריח זו תימשך. לפי דעתי, כיוון שאנו חוסכים בדלק, נוכל אולי להפעיל את המנוע השני, בעוד יומיים.

הם לגמרי לא התביישו, כאשר צחקתי מהם. ענו לי: "כן, היית בצבא, נלחמת, אתה רגיל בכך". הם רצו לדעת את הסיבות הפוליטיות למצב; אולם השתמשתי מלענות. אב, הקבר־ניט שכח כנראה את הצעתו להביא אנייה מ־איטליה. הלכלוך כאן איום. אני משתגע להתיחץ ולהתגלח. הזקן הוקף אותי גורא. אני מסריח כולו, הבגדים דבקים אלי. חוק מזה, אני רעב למו כלב. הם אוכלים רק פעמיים

* קבוצת איים קטנים, בלתי־מיושבים, ב־חלקו הצפוני של ים־סוף.

ביום, וגם אז רק עם מקרונים. אפשר בייסקוויטים, וכל שן קפה שחור.

עברנו את האיים 94 מיל במשך 1.40 יותר מאשר בדרך מיל. יש לנו בערך שם ב־12.1 אחרי־שר מצברות טוב ממוח בנס, הדליקו אניות ממשיות לע צפון. בודאי מחכים תבים. נראה מתי נג הקודמת עברנו דרך אני מקוה שמזג הא שהרוח תתחזק. הבר אחרי־הצהריים נסיתי שהמכונאי תיקן אור הערבים תפסו את אמ החברה בילו את שתוכנו. זה חגיגה בגלל סיבות שאינן אנו זוחלים. אני חצי־שעה. הרוח ר טוב ביותר. נשארו קופסאות סיגריות. רוצה להיות אסיר מ. קשה לדבר עם מה לדבר. אין מה אתי איזה ספר; א באסמרה. השעה 13.00 ערבי.

הרוח שינתה את החליפו מכונה בספי משונה בשעת ארוחת מין לו; אבל, לפי 23.00, פגשו באניה מאירה מזמן לזמן בערך 40 מיל מהמ אמר שהוא רוצה לע המכונאי התערב, אמ רוצים לשוב ולראות להסגיר את האנייה, לפי דבריו, היה פג דרושה לנו ספינה מ זאת רקובה, לפי דם להביא אניה מאיטלי במקומה, לא הייתי ע לא היתה ברירה אלא חולל מרד בספינה. הוא אינו מבין כמה הוא שהסחורה נצלה.

54

מזג האוויר נוח. נראים ממערב. שעה קדמות אטית. לפי ח את איי דידאלוס. נגיע 10 ל־12. אין זה מ אנים בחדאי. אני מש מה לעשות, רק לחכו פך לפילוסוף.

שעה 10.30. הקבר נמצאים מזרחה; אבי שלפי המפה הם מת פני הים. הוא טוען סודאן, לקחת דלק יספיק. אני פוחד ש באין ברירה נכנס לע סביבה ההיא רק מו אולי תופיע רוח. אנו במהירות. איך עושים שני טון דלק, ולפי קונסטנטינו לתת יור לנסות לעבור; ואם פירוש כל הדברים ה

שעה 13.45. ראינו בקו ישר אתנו. המר לוס הוא 86 מיל. זא שעה 12.45 עד היום, מיל פחות מיום אתם קלה. נקוה שהיא ת

שעה 18.30. עברנו דידאלוס. מחר בבוקר בארגאדו*, הנמצא עכשו פיגורנו ב־40

* דידאלוס, טאבאר נשאים בגובה מועט במרחק 140 קילומטר של ים־סוף.

ם עם גבינה, או גבינה שתגע. ישנם גם כמה ו אנו מקבלים אצבעון

11.45, כלומר עברנו יעות. 4.2 מיל לשעה. צר. היום נעבור 100 מיל עד מסאווה, נהיה ים. בארוחת-הצהריים הם מרגישים שניצלו לבחולה הקדושה! על פנינו מדרום ומ באסמרה המון מכ לקווי (דידאלוס). בפעם נעשרים וארבע שעות. שאר כמות שהוא, או אינו מראה כל שינוי. נוא משהו ברדיו, אחרי אבל לא מצאתי דבר. תחנות הרדיו. מעניין "המולד אצל מסי, כמו זשלישי שאני מפספס, יות בי.

יברות על פנינו מדי קצת, ואין זה סימן עד סוף הנסיעה שתי ידל להגיע אתן. איני לאיש. משעמם, משע שו כאן, ואין גם על וא. בפעם הבאה אקח עייה היא להשיג ספר נראה מה יתרחש עם

צנה, ממשכה לנשוב. וקברניט סיפר לי ספור ב, איני יודע אם להא אתמול בלילה בשעה שוטטת בלא אורות ו הים בוקר. זה היה הא הצטק על מעשיו, אבל עורו יקר לו. גם והם בעלי משפחות ו סיפר לי שהצוות רצה ור ראה את המטוסים. זד גומר את הספינה. יותר, מברול; ספינה הוא חזר על הצעתו הוא אומר שגם אני, טענתי שלי, במקומי, נור. לו הייתי יכול ל יר. הייתי עושה זאת. לנו המעבר. שהעיקר

5

קלה. הרי חוף סודאן 09. הרוח נפלה. הת גראה בעוד שעתיים סאווה, כנראה, בין ה ביותר. התבריא דו אין מקום לזוז, אין לחשוב. עוד מעט את

אומר שאני דיאלוס! אפשר לראותם, כיוון מ רק 100 רגל מעל צטרך להכנס לפורט אשר נשאר לנו לא מו לנו את הסחורה. בין כך וכך, נגיע ל צד או יש עוד זמן, ים לעבור קילומטרים ת? היה מקום לעוד י הקברניט, לא רצה מה? הוא אמר להם יצליחו, לחזור. מה

ף סוף, את דיאלוס יין אי האחים לדידא ימרת עברנו מאתמול, ה 12.45, 82 מיל. 12 עכשו קמה שוב רוח לנשוב ותגדל קצת ב-15 מיל את האי טרך להגיע לאי סא ק של 65 מיל. עד הערב ניגש אלי ה

— איים קטנים, מת פני המים, שוכנים מזה, בחלקו הדרומי

מכונן, אמר לי שאי אפשר לעבור את המיצר. הם נמאסו עלי. אני כותב מכתבים.

6.1.54

יום שקט. זוחלים לאט. סאבארגאד נראה ב מרחק של 5 מיל. בערך, מערבית צפונית. אני עולה למעלה למדוד את המרחקים. רצוני לדעת מה המרחק בין דיאלוס לסאבארגאד. המרחק הוא 87 מיל. יתכן שנגיע עוד לפני-הצהריים. אזי יש לנו סיכויים לעבור היום 90 מיל.

שעה 10.30. באופק נראו שתי אגויות, פניהן מועדות צפונה. היום עברנו 90 מיל.

שעה 13.30. הרוח התחזקה, הים מעלה קצף. סיכויים טובים למהירות נוספת. יש לפנינו שטח ים לבן בן 72 מיל, בלי אף אי. מחר נראה את המפה החדשה. חושבני שנהיה בקו ישר עם פורט-סודאן מחר בצהריים.

שעה 16.30. רוח טובה. חושב שנועים במהיר רות של 6 עד 6.5 מיל לשעה. אולי נשיג היום חלק מהזמן האבוד. הרוח נושבת, הים סוער, הספינה מתנדנדת כמו תפוח בסערה. נקוה ש מצב זה יימשך.

7.1.54

ים גלי במקצת. רוח קלה. המכונאי מתכוון לחולל שערוריה במסאווה בקשר לנסיעה זאת. עד הצהריים עברנו על פני שתי אגויות, נסעו צפונה. נראה שכל הניסים קורים בנסיעה זאת. המנוע התקלקל כל 24 שעות היינו מחלי פים מנוע; עכשו זה כבר לא ניתן. נוכל לעשות זאת בסך הכל, עם כל הרוח עברנו 82 מיל. הים היה גלי מדי ולא איפשר התקדמות יפה. שוב עברה על פנינו אגיה. הקברניט בלב לי את המוח; אבל דבריו היו הגיוניים. הוא פשוט אינו מבין שאנו מוכרחים לעבור במיצר. לו היינו עוברים ביום, היינו נופלים לידי המצרים; ואז אפשר היה לעשות רעש גדול יותר בכמה יריות. מילא, נראה את אשר תחליט החברה. ברור שאני מוכן לנסיון נוסף. גם הלילה עברו על פנינו שתי אגויות. ראיתי את האורות מ רחוק, אבל לא התעניינתי בכיוון.

8.1.54

עוד יום עובר. אני מתחיל כבר לספור את הימים. יש שקט. רוח קלה מאוד. הרוח נפלה, הים חלק כמו שמן. חום גדול. משתעמם עד מות. כתבתי כמה מכתבים, הסתכלתי במפה. רק מחר נהיה בקו ישר עם פורט-סודאן. משם ניסע 3 ימים למסאווה, אם יהיה הכל בסדר. עברנו היום 82.5 מיל. מזג-האוויר ממשיך להיות חם. רוח דרומית קלה. גמרתי את הסיגירות, אזור עוז כדי לבקש סיגירות מהצוות. היום לא נראה כל אגויות.

9.1.54

ישנתי רע מאוד. קמתי שבור ורצון. נשארו לי עוד שלושה ימים. המצב מתחיל להשפיע עלי. התעוררתי שטוף זיעה. ים גלי במקצת, רוח נגדית (דרומית). הזקן שלי מתחיל להס חלסל. רוח נגדית חזקה וזרם נגדי. פגשנו שוב אגיה שנועה בכיוון צפונה. עברנו היום בסך הכל 70 מיל. בשעה חמש עברנו על פני שתי אגויות — אחת שנועה דרומה ואחת שנועה צפונה. הרמנו מפרש. הרוח שינתה את כיוונה לדרומית מזרחית במשך הלילה סטינו מהכיוון. כנראה שאחד השחורים נדרם בלילה ליד ההגה. המכונאי שם חבית שמן בדיוול, כדי להוסיף דלק. אנו נמצאים עכשו, בערך, בקו מקביל עם פורט-סודאן.

10.1.54

שוב ים גלי, רוח נגדית. היום הגעתי לרעיון גאוני. מצאתי דרך טובה ובטוחה לדפוק את מצריים.

קמה סערה. רוח חזקה מאוד. הקברניט הפנה את הספינה לעבר פורט-סודאן שכונעתי אותו להפנותה חזרה. עברנו 50 מיל.

11.1.54

סערה. נעים במהירות של מיל לשעה. שעה 14.30 מפנים את הספינה לפורט-סודאן. אין

ברירה, עד פורט-סודאן יש 90 מיל וספק אם יספיק לנו הדלק. פגשנו בשעה 15.00 שלוש אגויות רוסיות בדרך דרומה. אנו מפליגים צפון נה, לפורט-סודאן. התא של מלא מים. אי אפי שר לסגור את החלון. אל אלוהים, כמה אני מלוכלך ומסריח! אשלח מברק מפורט-סודאן לאסמרה. אחביא את היום מחר אחר הצהריים, לפני שנגיע לפורט-סודאן. איני חושב שנהיה במסאווה לפני 15 לחודש. הים שקט יותר.

12.1.54

ים סוער. רוח נגדית. זה כבר היום הרביעי שהים סוער. מתקרבים לפורט-סודאן. מחביא את היום בשעה 16.00.

18.1.54

סוף סוף עזבנו את פורט-סודאן. יצאנו משם היום, בשעה 15.40. ששה ימים רצופו שם, עד אשר השגנו דלק. לא אמרנו בכלל שנסונו לה גיע לאילת. אלא סיפרנו שהיתה רוח נגדית, ושאונו רוצים עכשו לחזור. ברור שהשלטונות לא האמינו לנו. הם ערכו כל מיני חקירות, לא נתנו לי לרדת לחוף, היות ואני נוסע בתעודה חבשית. הם טענו שאין לי פנסק וריקות, וזה נכון. כל הימים האלה רבצתי על הספינה ו אכלתי את עצמי. נסיתי לדוג דגים, ולא תפסתי אף דג. אבל סוף סוף יצאנו משם. הקברניט מספר שב-15.1 שמע בלדירילונדון שהספינה מריה-אנטוניו, שהפליגה ממסאווה, בדרכה לאילת, ישראל, נראתה בסביבת תעלת סואץ ב-1.1.54. לכנות ערב, וזאו אבדו עקבותיה. זה נותן חומר למחשבה. אפשר שהמצרים ידעו שנססה לעבור, חשבו שפגעו בזה. מנסים להצטק? כל זה יתברר באסמרה. ברור שלא יכולתי להודיע לשם דבר. הים גלי במקצת. רוח מזרחית חזקה.

19.1.54

סערה עצומה. נסיתי להשאר בתא; אבל עד מהרה גורשתי משם על ידי המים הנכנסים דרך החלון. עברנו היום, עד שעה 15.30, 80 מיל.

20.1.54

חושב שמחר נגיע למסאווה. לא תארתי לי שאתגעגע פעם לחור עלוב זה. לכל היותר, זה יקח עוד יום. אני כבר חלוש לגמרי מחוסר אוכל. מזג-האוויר כבד מאוד, ללא שמש. ללא רוח. עברנו היום 97 מיל. יש סיכויים להגיע מחר בערב. לפנות ערב קמה רוח צפונית קלה. כבר אפשר לנשוב.

21.1.54

הים סוער במקצת. רוח צפונית-מערבית. ה בוקר בשעה 08.30 נכנסנו לתעלת-צפון-מסאווה. כעת אנו מפליגים בין היבשה והסלעים. יש לנו לעבור עוד 62 מיל כדי להגיע למסאווה. עוד לילה אחד בספינה, ואחרי כך גמרתי. אולי אצליח להתרחץ לפני הירידה לחוף. היום גדל עד כדי כך שאצטרך לשלחו בכמה מכתבים.

שעה 16.30. עוד 25 מיל עד מסאווה. נגיע בשעה 22.00 מאוחר מכדי להכנס לנמל. אוכל לרדת מהספינה רק מחר בבוקר. אני כבר חסר סבלנות, ממש כאילו הייתי בן 16 וחכיתי ל פגישה ראשונה עם נערה. כנראה שאולך לישון מאוחר. אני רוצה לראות את הגיענו למסאווה שעה 19.00. עוד שלוש שעות. עכשו אני הולך לאכול ארוחת-ערב. מקוה שאחרי הארוחה אוכל להבחין באורות מסאווה.

שעה 22.00. החל לרדת גשמים גועש. עדיין איני רואה את מסאווה. אם מזג-האוויר זה יימשך אשכב לישון.

שעה 20.30. מזג-האוויר מעורפל, גשום, ללא כוכבים וירח. אני שוכב לישון.

22.1.54

הגענו אתמול בשעה 24.00. עכשו שעה 1.15. אנו מעלים את העוגן, עומדים להכנס למסאווה. אני מוכן, הכל ארוי. שעה 7.30. ספינתנו נכנסת לנמל-מסאווה.

יעקב מרדור, סגן מפקד אצ"ל לשעבר, היה הראי שון שהגה את רעיון הקמת החברה המפחרית שתפרוץ את חגורת הסגר הערבי. בשנות המאבק נכלא על ידי הבריטים במחנה עצורים בארטרר אה, ברח משם אחרי נסיונות אחדים, במבצע נועז.

אחד ממחסני החברה, אדיו מובא הבשר לאחר השחיטה. מכאן הוא מועבר, בעטיפה, למחסני הקירור, לשם הקפאה ואחסנה עד להעברתו לישי במיפעל, המעפיק רופא ווטרינרי מיראלי, מבוצעת השחיטה על ידי רבנים ושוחטים מהארץ.

ראש ממשלת אריתריאה, רחזה ביירו (חובש מגי בעת) בשעת ביקור רשמי במיפעל חברת אינקודה באסמארה. ראש הממשלה, שבא בדוויית פמליי תו, גיזה לא פעם את אהדתו למיפעל. קיצוני מימין: יושב-ראש הפרלמנט של אריתריאה, שהיא חלק עצמאיי-למחצה של הקיסרות החבשית.

הכתובת: אלוהים, שמים

ואפל, ומלאך חבלה הלך והביא את דוד בן-גוריון לפני האלוהים, והוא רועד וחיוור-פנים. וזה מה שהיה במשפט: אלוהים — אני בחרתי אותך לראש-ממשלה בישראל כדי שתעזור לתושביה במאמנות, שזה בשונה, לא אחד שיהיה שבע והשני ימות מרעב.

בן-גוריון — עכשיו זמן מודרני. גם בזמן שעליתי ארצה איש לא עזר לי, ואני יצאתי לעבודתי ורק בכוחות עצמי הצלחתי וקיבצתי את היהודים.

אלוהים — כל הדברים מה שדיברת לא יועילו. אתה לא תצליח, כי לפני מונחת תלונת שעשוע. אל תחשוב שהצלחת לתפוס אותה אצלך ולטשטש אותה. ישנה העתקה ממנה אצלנו — היא עברה ישר לשמים.

בן-גוריון — כן, אבל...
אלוהים — אל תנסה להתחמק מפני, לחזקת עירעורים. אצלי אין ערעור; מה שאחליט צריך להיות. כי חוק השמים הוא סופי והפקידים שאתה תומך בהם לא יעזרו לך. גם הם יבואו למשפט לפני.

בן-גוריון — הלא בשמים שופטים צדק. חברי הם האשמים, הם שהיטו אותי לדרך הרעה. כמה פעמים רציתי להחליף מהם אבל לא הצלחתי ובזה הייתי לרע בעיני כל האנשים... סלח לי...
אלוהים — בשמים אין סליחה.

בן-גוריון — הלא לא יכולתי לעזור לכל האנשים הדלים האלו. לבסוף הייתי נכשל בעצמי.

אלוהים — כל העצות שיעצו לך בממשלה היו מוטעות. על כן קח לך עצה זו ממני: אם בן-אדם יגיש תלונתו אליך, אל תחזיר אותה. כי האלוהים היושב בשמים, יענה לכל בן-אדם כמעשיו.

עד כאן סיפורו של שעשוע. אולם גם לאחר החזיון לא שקט לבו: הוא לא היה בטוח כי גם בן-גוריון ראה אותו. השבוע שלח מכתב נוסף: העתק הפרטיכל של המשפט, המופנה לדוד בן-גוריון.

מאשים יחזקאל שעשוע
בשמים אין סליחה

את סיפורו של יחזקאל שעשוע אפשר לשמוע מתחת לדפנות כל אוהל, ומאחורי קירות כל פתח בארץ. פה ושם יהיו השמות שונים, פרט זה או אחר לא יתאים. אולם ביסודו, יהיה זה סיפור אחיד: משפחה מטופלת בילדים, שיכון בלתי-אנושי בצריף רעוע, חוסר עבודה, דאגה מתמדת לארוחה הבאה, חגורת אדישות ובדידות הסוגרת סביבו, פגיעות אינסופיות ברגשיו — וגעגועים מתמידים לחיי-הגולה.

עוד תופעה משותפת לכל הסיפורים: פניות על גבי פניות לבקשת עזרה. לראש הממשלה, להנהלת הסוכנות, לפקיד הלשכה, לגובה המסים — אין כמעט אדם שאין אומללים אלה שולחים לו מכתב.

בי.ג'י. מבקש סליחה

יחזקאל שעשוע, עולה עיראקי בן 30, לא היה שונה משאר אחיו למצוקה. הוא שלח את כל המכתבים, פנה לכל המוסדות, אלא שלא כרוב האחרים, פנה לסמכות גבוהה יותר: הוא שלח מכתב לאלוהים.

המכתב, כמו מכתבים אחרים ששלח לראש-הממשלה ולפקיד לשכת-העבודה, נשאר ללא תשובה. במקום זה ראה שעשוע חזון בחלום. הוא ראה כיצד מובאים בני-התמותה לפני השופט העליון, לתת דין-דושבון על מעשיהם עלי אדמות.

הוא ראה את שולחן המלאך, שארכו 10 אלפים מטר ולפניו עומדים מאה-אלף מלאך ועליו מונחות התלונות. והתלונה הראשונה היתה שלו, יחזקאל שעשוע, תושב מעברת פתח-תקוה, אב לשלושה ילדים, מחוסר-עבודה — נגד דוד בן-גוריון, ראש ממשלת-ישראל, האדם שלא ענה על מכתביו.

מספר שעשוע: "כל האנשים הרשעים היו בחדר גדול

בינתיים ממשיך ד"ר פריץ פיזור, מלא החיים והמרץ, במלאכתו, ואוחז במאכלת ה"מתהפכת, מציל נפשות אדם.

משפט הופעת זולא

אליעזר ברילב התאכזב השבוע, כאשר טרב ש פט-השלום ישעיהו הראל לתת ללכו" חו ויקסור (חיים) מיוזן (העולם הזה 820, 846). הצנום והממושקף, רשות להשבע בסי לית, על ספר-תורה, שהוא חף מפשע והו" דתו ברצח ואונס הילדה רחל לוי, לא היה תה אלא תוצאה של התקפת-סירוף שתקפה אותו.

הנוסח המיוחד של השבועה הוכן בע"ב רית וצרפתית על ידי ברילב עצמו, שהודיע לעתונאים כי הוא מתכוון לערוך טקס אוי כרה לרחל לוי בביית-המשפט. לרגל מלאת שנה להרצחה. אולם שופט-השלום לא מצא לבנון לסטוט מן הנהוג הרגיל, להפוך את אולם בית-המשפט הרציני לבמה דרמא-סית.

לחש אחד העתונאים לחברו: "נראה כי ברילב ראה בדמינו את המושבעים קופצים על רגליהם ומכריזים בקול רחוק ומעוות: "זכאיו" השיב השני: "ברילב היה זוכה, אילו הועמד מיוזן לדין, או לא היה כל צורך לערוך הופעה דרמאטית זולה נוסח אמיל זולא."

הכושי לא הלך. ברילב עצמו לא חשב שהכושי צריך ללכת, האמין שהכושי עוד לא עשה את שלו, הביא כריכים למיוזן, אמר:

הארץ

כלכלב פטוט, בעל פרוזה אפורת, וכחם לבנון בקצה חטמו, שוטט בשדות-וויטשילד (העולם הזה). מרדכי דן, צ.ה.ל. הוא הלך בשדות. טינגמן רי חתם על החזוה עם אצות-הברית (אמר). והאבנים? 83.5 אלף ל"י מסים נגבו על ידי מחלקת-הכספים של עיריית-ירושלים... לעומת 25 אלף ל"י שנגבו בעשרת הימים הראשונים של ינואר (הארץ). נעמי ק. פרדס חנה בסדר, אבל למה לפרסם?

ב מ ד י נ ה

עצים, לא רואים את היער בקרית בנימין. אבל הדובים מוסיפים להתהלך במקום. המבקר הראשון שחיב לראותם הוא מבקר המדינה.

רפואה המאכלת המתהפכת

המסור הרפואי שנשמר בישראל בקפדנות, מחיב את הרופא להתרחק מכל פרסומת, חיובית או שלילית. אבל החיים דומים לגי" תוח. לא תמיד תלוי מהלך-הענינים בשי" קולו של הרופא בלבד, וכך התגלגל הדבר שד"ר (לרפואה) פריץ דניאל פיזור הגיע לבית-הדין המחוזי בחיפה.

ד"ר פיזור מוכר היטב בישראל ובארצות השכנות. מאז שנת 1932, עת עזב את מש" רתו כמנהל המחלקה התיאורית בבית-הח" לים של עיר מולדתו, אשחנר, גרמניה, ועד היום, כאשר הוא כמלא אותו תפקיד בבית החולים רוטשילד בחיפה, עברו תחת ידו ואימולו אלפי אנשים, במיוחד בתקופת מל" חמת העצמאות.

טיפול משובך. לא היה איפוא כל פלא בדבר, כשנשלחה אל הד"ר, שעל שמו קיי" מת קרן-סטיפנדיה, תינוקת בת שנתיים מ" גבעתיים, שהודקה לניתוח-פלאסטי, כדי ל" אחות את חיכה השסוע מיום הילודה — תופעה שנקבעה על ידי הפרופסור הגרמני המפורסם, שחלבה, כתחילתה של מחלה חמור"ה.

לדברי סניגורו, הלך ד"ר פיזור בדרכו של המנתח הפלאסטי המפורסם, סיר הרולד גי" לים הוא עשה לתינוקת סידרת-גיתוחים ש" נסתיימה בשנת 1949, השתמש בעור ידה השמאלית*, הצליח לסגור את חיכה ב" 90%.

לפני כמה חודשים הגישה משפחת-הילדה, שהינה עתה בת שמונה, תביעת פיצויים בסך 16 אלף לירות ישראליות נגד ד"ר פיזור, בטענה שידה הימנית של הילדה משותקת זה ארבע שנים כתוצאה מהניתוחים. טען אחד העדים במשפט: "אפשר שזה נובע משיתוק ילדים. על כל פנים, יש לשאול לדעתו של רופא עצבים."

טי"המערב הפרוע. היא הכריזה על הקצבת פרס של 100 ל"י עבור תפיסת הפרוע, או הפוש" עים, שביצעו פשע חמור ביותר — עקירת 180 עצים רכים ברחובת הראשי של קריית בנימין.

עד לפני שלוש שנים, כמעט לא ידע הקהל על קיומה של הקריה ליד כפר אתא, נהג להחליף אותה עם בנימינה. אך בשנת 1950 לא פסחה המפלגותיות גם על מקום זה. נת" מנתה מועצה מקומית, הכוללת חוץ מקרית בנימין עוד שבעה ישובים, בתוכם שכונת התימנים. בראש-המועצה הועמד צבי בלום, איש מפא"י, חנוני לשעבר ואחר-כך פקיד קופת חולים.

בבחירות שנערכו לפני ארבעה חודשים, לא קיבלה מפא"י רוב מוחלט במקום, היות ושכונת-התימנים נתנה 70% לחיים נדאף, עסקן ציבורי ופקיד ממשלתי, נציג רשימה נפרדת של תימנים-ספרדים, שהתאחדה אחר" כך עם חרות.

מאז החל סבלם של תושבי שכונת-התימנים. טוען נדאף: תמיכה לבניין בית-כנסת לא ניתנה. צריך ששימש מועדון נוער ובית ספר פורק על ידי ההסתדרות. מקהלה-ההרה לא הוקם.

מחזה מביש. בערב עקירת העצים נת" קיימה אסיפה סוערת במגדל-המים של קר" יית בנימין, בה חזר נדאף על כל טענותיו. בין הנאספים היו גם ארבעה תימנים זקנים. מאחרת היום הועיק צבי בלום את המשט" רה י. חשד בארבעת התימנים, קרא לשיבת חירום פתוחה לקהל, באולם בית-הספר ה" מקומי.

המחזה היה מביש. המלים שהתעופפו ב" אחרי, הוכיחו ישיבות מסוימות של הכ" נסת, אם כי רמת היכוחים היתה גבוהה יותר. בלום טען שנדאף הסית לעקירת הע" צים, נדאף השיב שהעצים יקרים בעיני ה" תימנים כבנים, הכריז שזה היה מעשה פרובו" קציה מצד הקואליציה המקומית (מפא"י והפועל" המזרחי). לבסוף החליטה האסיפה לגנות את נדאף כמסית. אולם לא הוברר הקשר בין ההסתה נגד ראש-המועצה לע" קירת העצים.

בינתיים, למרות נסיעתם מחדש של ה

* אין זה המקרה הראשון. בפעם הקו" דמת נמצא ליד בית-בלום חפץ זומה למוסר, נבדק על ידי המשטרה, נתגלה כקופסת-פח מלאה צואה.

(המשך מעמוד 8)
שופט "רשע מרושע", גידונה לחודש מאסר. בשבוע שעבר גברה זילי לרצות את עונ" שה, חזרה לעיר-הכרמל, נתקבלה בשמחה ע ליד חברותיה למקצוע, הכריזה ברוב הת" להבות: "זה היה כמו בבית-הבראה. במא" רוקן ספגתי מכותרת, בצרפת אכלתי מרק עם תולעים, בספרד גברו אותי בצניק; אבל כאן קיבלנו אוכל טוב, טיפול מצויין. רק לא הרשו לנו לעבוד וללכת לסינמה."

כאשר נשאלה כיצד מרגישה את עצמה נצרה הגונה, העוברת עבירה קלה, נקלעת לבית-הסוהר ברמלה בחברת זונות מועדות, עיקמה את שפתיה המצמיחות שפם קלוש: "בבחורות הגונות? איני מכירה כאלה. אין לי עסק אתן."

חינוך עוד נסיון אחד

העובדה שכל הנסיונות לארגן מועצת" תלמידים — עירונית, או ארצית — לא הוכ" תרו בהצלחה, לא מנעה בעד קבוצת תלמידים של בתי-ספר שונים (מבתי-ספר דתיים, ועד סמינאר הקיבוצים) להתארגן ולעשות נסיון להקים מועצת-תלמידים חדשה.

אסיפה מכווננת. הקבוצה היוזמת של" חה הומנות לרוב בתי-הספר של תל-אביב, וביום א' נאספו 100 איש באולם בטי, בכיכר דיזנגוף, תל-אביב, כדי להתארגן ולקבוע קו" פעולה.

באסיפה גידונו ארבעה סעיפים: בעיית שכר-הלימוד המנופח (בסמי" נאר-הקיבוצים מגיע שכר-הלימוד ל-270 ל"י לשנה, נוסף על הוצאות לקניית ספר-לימוד ומכשירי כתיבה).

● העלאת רמת הלימודים.
● הפגת המתיחות המתמדת השוררת בין התלמידים לבין הנהלת בתי-הספר.
● פעילות תרבותית חיובית בין התלמי" דים, שמבילים כיום את זמנם הפנוי בריקודים סאלוניים, ביקור בבתי-קולנוע, אינם משתת" פים בחיים התרבותיים של הארץ.
● "הצעד הראשון נעשה", אמר יעקב גולדמן, בעל שפם חדש ביותר, חובש כובע ברט על ראשו, והוסיף בחזון: "רק אל תחשבו אותנו למהפכנים. אין בכוחנו, אלא לשתף פעולה עם הנהלות בתי-הספר. זהו צורך חיוני של כל תלמיד. העיקר, הבה ונקחה שנסיון זה לא יכשל, כמו אלה שקדמו לו."

קרית בנימין דובים וישר

על הקיר היתה תלויה מודעה בסגנון סר

טיהור

בחיפה, הוזמנו אמנים להופיע במסיבת צעירות דתיות, סירבו לחבוש כיפות, גורשו בעזרת מטאטאים.

קראו לה בוגדת

בירושלים, שכחה אשה את המפתח לדי"ר, נכנסה לחכות בדירת שכנה הרחק, נמצאה שם על ידי בעלה, הוכתה מכות נאמנות.

ואהבת לרעך כמוך

ביפו, נכנס אחד התושבים לבית-קפה, הוזמן סלט-ירקות, מצא בו מקק, אילץ את המלצר בכוח לבלוע את המקק.

נפשו במעשיכם

ברמלה, תפס בעל דירה את דייר המסנה שלו וזרה פישפשים על מזונו, חבט בו קשות, איים לתבוע לדין.

אב שבתאי מזרחי מחפש את בנו כמוצריה

...אני רוצה כבר לנחל וי

גורל אכזר

בחיפה, שמע זוג צעיר על מותה של אשה בודדת, פלש לדירתה, הופתע כעבור שעות מספר, כאשר חזרה בעלת הדירה בריאה ושלמה.

בגדיו של אדם - כבודו

בתל-אביב, דרשה אשה גט מבעלה, בטענה שהוא לובש רק מעילים צהובים, מכנסי קטיפה אדומים.

לכסף אין ריח

בבאר-שבע, הביע אדם בשם חרבוניא, את רצונו לשנות את שם משפחתו לכספי.

מטבע קשה

בחיפה, שכרה יצאנית מונית, הציעה לנהג לשלם בעבודה, נאלצה להמשיך בדרכה ברגל.

בטחון מופרז

בתל-אביב, הלך מורה להרצות לפני תל-מידיו על בטחון בדרכים, חצה את הכביש שלא במעבר הקבוע, נקנס על ידי שוטרי תנועה.

פרוטקציה

בתל-אביב, רצו נהגי מכוניות לפרסם את שירותם, הציבו שלט: "שירות מונית מהיר לשכונת התקווה ולחומי התסתדרות".

אין עשן בלי אש

ביפו, תקפה נערה שוטר, שביקש אותה לא לעשן באוטובוס, נשכה אותו באצבעו עד זוב דם.

מחלה נפוצה

בלונדון, דרשו שלושה מחברי סיעת הלייבור בבית הנבחרים, לערוך חקירה בענין חולה, שקיבל צמר-גפן במסגרת תוכנית הבריאות הלאומית, השתמש בו לריפוי ספות.

קושי טבעי

בקולומבוס, ארצות-הברית, התפרסמה מו"דעה בעתון מקומי, בה הבטיח אדם פרס למוצא הישר, שימצא שם לבתו, הצאצא ה-20 שלו.

שם לב ליעקב הקטן, שהיה משוטט לבד ברחובות.

חאדי-מורסרה הנו שטח-המשחקים החביב על ילדי השכונה, ביחוד בימות החורף כש-הוא מתמלא מים צהובים, זורם צפונה, מש-תפך לתוך הירקון. גם הכלניות הראשונות שצצות פה ושם בתוך העשב, אשר על גדות הוואדי, נקטפות בידי הילדים, נמכרות ברחו"בות-העיר, משמשות להם מקור הכנסות לא-אכזב.

"תן לי יד!" ביום החמישי שעבר, בשעות הבוקר, בילו יעקב ואחיו הגדול, יו"ספ (8), כדרכם, על שפת-הוואדי. האב נמצא בבית, כאשר נפתחה הדלת, נכנס יוסף, חיזר כסיד: קרא: "אבא, אבא, מהר! יעקב נפל לתוך המים!"

שבתאי מזרחי (31), לא היסט, רץ לכיוון הוואדי, לא מצא סימן וזכר לבנו. סיפר יוסף: יעקב הלך על שפת הוואדי, ראה פרט אדום בקרבת המים, מיהר לקספו, התחלק בבון

בנם, עלי סלאח, בצריף-הפחונים (קופסאות מלפפונים חמוצים), אשר ביאג'יה, היתה האם חלשה מכדי להניקו, מסרה אותו לשכנתה המינות, אם משפחת שחאדה.

משהתבגר עלי, נתחבב על בנות הכפר, בגלל יפי תארו, מעלליו הנועזים. אבל ליבו היה מסור לנערה אחת: נעמה השחרחרות, בת משפחת-שחאדה.

אפשר שברבות הימים היו השנים מקימים פחון חדש בשטח הכפר. אבל הגורל רצה אחרת: מלחמת-העצמאות פרצה, יושבי הכפר נפוצו לכל עבר, עלי נמלט לכפר-מאדה, ליד נצרת, בה בשעה שמשפחת-שחאדה הקימה פחון חדש-חלוד, ליד המזבלה העירונית בחיפה.

הקוראן אסר. לפני כשנה הופיע האב מוראס בבית-שחאדה, הכריז ששתי המש-פחות מוכרחות להתאחד, בעזרת עלי ונעמה הוא הציע מוהר הגון למדי, אבל שחאדה דחה את ההצעה בתוקף, טען: חוקי-הקוראן איסרים על עלי ונעמה להתחתן, מאחר שהם יגנו משדי-אשה אחת, נחשבים לכן לאחים-מרחם.

אבל האהבה כופרת בחוקים ומרחקים. לפני חודשים מספר הגיע עלי לחאדי ניסאנס כאביר מודרני, במכונית דה-סוטו כחולה, ארב לנעמה, חטף אותה.

האב הגיש תלונה למשטרה, החוטף נעצר, החסופה שוחררה ונעשו הכנות להשיאה לצעיר ערבי עשיר. אבל עלי לא אמר גואש, חיכה להזדמנות מתאימה, ולפני שבוע שב וחטף את נעמה, שעה שטיילה עם אחותה במורדות הכרמל, הוביל אותה במכונית לכפר-מאדה.

האחות לבשה שק. לאחר שהצליחה האחות להיחלץ מתוך השק שהוטל על ראשה על ידי אחד מחבריו של עלי, שסייעו לו בחטיפה, רצה לבשר את הבשורה הרעה לאביה, הפעם היתה המשטרה חסרת אוזניים: נעמה כבר הגיעה לגיל 18, יש לה זכות חוקית להמרות את פי-אביה, להישאר בבית בחיר ליבה.

מטה-מבצעים, עדלאידע

משוגע מי שלא משתגע ו!

בינתיים הפכו פני האב בן ה-62 חומים, כצבע החלודה המכסה את פחוני. לא זו בלבד שהוא נפל בפת בהפסידו את בהו"רכושו, אלא גם כבודו המוסלמי הוטל על כף המאזניים. כדי להציל את שמו הטוב עלה לנצרת, לדרוש בעצתו של ראש בית הדין המוסלמי, הרועה הדתי, שייך טאהר טאבארי.

תהיה עצתו של השייך הקדוש אשר תהיה, אבל הזוג הצעיר לא ייכנע. הוא יוסיף לשכון בכפר-מאדה, לקחת שילדיו יתגוררו בבתי-אבן, לא בפחון.

אסונות

פרח אדום ומים צהובים

יעקב מזרחי היה כבר כבן 5, אבל במקום לבקר בגן-הילדים, שוטט ברחובות המרופ"שים של שכונת-התקווה. הוא וארבעה אחים ואחיות, גרו בחדר קטן, סגור-רטיבות. האב, שבתאי מזרחי, בילה את זמנו בחיפושי עבו"דה כלשהי, האם עבדה בבית, מאחר שהיו אלה החודשים האחרונים להריונה. איש לא

"אתה צריך להיות חזק. עליך עוד להעיד הרבה".

הוא צדק. הוא חקר את מיוזן על כל פרט ופרט של חייו האומללים, עד שעות הצהריים המאוחרות, כאשר הופסקה הישיבה על ידי השופט.

טען שופט-השלום ישעיהו הראל: "מה הוכחת בחקירתך? שמיוזן היה אומלל כל חייו? אתה צריך להוכיח רק שני דברים: (א) שהוא לא עשה את הדבר בו מאשימים אותו. (ב) אם כן עשה, היה חולה רוח בזמן המעשה".

ברלב החחה קידה, הבטיח לעשות זאת בישיבות הבאות. התיבוע, סגן-פרקליט-המ"חוז, אלעזר לייבוזון, בעל העיניים המבריקות וכוסר ההגבה המהיר, רק חיזק ומשך בכתיפו.

משטרה

כמו בסרט בלשי

יעקב שלמה בחר בחופש, אך נמנע מלשלם לאשתו הגרושה, שושנה, דמי-מונות, כפי שנקבע ברבנות. ביום ד' שעבר הפעילה שושנה את זרוע התוק, ששלח את השוטר ליאון באלילי להתדפק על דלת-דירתו של יעקב ברחוב-דוד ילין, ירושלים. השכנים הציצו מן החלון, אמרו לשוטר שיעקב איננו בבית, סירבו לפתוח לו את הדלת. באלילי הלך לדרכו, כשהוא מחליק את שפמו, שרוי במצב רוח רע.

באותו יום, אחרי הצהריים, הצטייד באלילי באויקים, פקודת מעצר, רשות לפרוץ את הדלת חזר לשלול מעקב את החופש האהוב עליו. גם הפעם סירבו השכנים לפתוח את הדלת; אולם השוטר לא השתמש בסמכותו, הלך לדרכו, לאחר שהבטיח שעוד יחזור.

הצגה שלישית. סירובם של השכנים להניח לו להיכנס, הרגיו את באלילי, שהינו שוטר בעל הכרה וכבוד עצמי. כאשר סיפר את הפרשה לאשתו, דינה, הרגיעה אותו, הציעה את עזרתה, אמרה: "נפעל אחרי

שנראה את הסרט הבלשי המוצג בקולנוע אורנצ".

לאחר גמר ההצגה השנייה, ניגשו באלילי ואשתו לרחוב דוד ילין החשוך, חסר הפני סימ, דינה התדפקה על דלת הבית, ביקשה להיכנס. השכנים שמעו את הקול הנשי, פתחו את הדלת, איפשרו לבאלילי לפרוץ פנימה, כעבור רגעים מספר, בקעו מתוך דירתו של יעקב שלמה צלילי קרב. דינה, שנשארה ברחוב, הזעיקה את המשטרה, וכעבור שעה קלה הועבר יעקב שלמה לבית הכלא. יחד עם גיסו, יצחק בנן.

בסנדר, בדרך לתחנת המשטרה, סיפר באלילי שההרפתקה היתה דומה מאוד לזו שראה בסרט הבלשי: כשהשכנים ראו אותו, כיבו את האורות, ניסו להוציא את אקדוחו מתוך הגרתיק. "תודות לאשתי ולחברי השוט"רים נסתיימה ההצגה השלישית בהאפי-אנד", צחק באלילי המאובק וסמוק הפנים.

דרכי חיים

מן הפח אל הפחון

כשנולד לפני 21 שנה למשפחת מוראס

סרטים

למכירה: בלונדית וברונטית

גברים מעריפים בלונדיות. הנו גיר-סה חדשה של המחזה האמריקאי השנון, פרי-עטם של ג'וזף פילדס ואגיטה לון. הוא מהווה תואנה מצוינת לתת לצופה, תמורת כספו, שפע של קימורים ומחשופים — רכושן הפרטי של שתי מלכות-המין ההוליות, בודיות, מרילין מונרו וג'יין ראסל. הדבר המשותף היחיד שיש למרילין מונרו, המופיעה בתפקיד לורלי לי עם בת-שירו של היינה. הוא שיר זהוב-הלב (מלאכותי) וכש-רון להרוס (כיסוי-גברים). מונרו, בלונדית חובבת-העלומים, וראסל, שחורות חובבת-גברים, מפליגות לפאריס, מסתככות בהרפתקות, כאשר גאלן המל-יונה, טומי נונן, מעריצה של הבלונדית, לוותר על הטילול בפקודת-אביו. האב שוכר בלש-פרטי, בדמות אליזט רייד, לשים עין על הנערות. הוא שוער שרייד אינו עוגב על ג'יין ראסל, הוא עוסק בבילוש וצילום רומן בין הבלונדית לצ'ארלס קוברון, גנטל-מן אנגלי, בעל מכרה-העלומים.

מכונת הקלטה, צילומים, נור יהלומים, נמנים על הסיכוכים המשעשעים את הקהל, עד שכל נערה משיגה את מבוקשה. בין נענוע-ירכיים למשנה, מצליחה ג'יין ראסל, המופיעה בתפקיד-הנערה השנונה יותר, להפגין שמץ של כשרון קומי. לעומת זאת, הולכת מרילין מונרו בעקבות הפרסומות שניתנה לה, מדברת ושרה בקול לחשני, (פרט לשיר, "יהלומים הם ידידיה הטובים ביותר של נערה", בו היא מצליחה יפה), מגלמת דמות בלונדית, המפעילה את מה שיש לה מעל לגבות עיניה, רק בשעה שיש לה סיכויים להשיג יהלומים.

תסביך בסימטה

אהבה, לבטים, וסיכוכים פסיכולוגיים אויליים מתרחשים בסמטת הנצחון בניו אורליאנס. כל הרגשות האלה מתרחשים ב"גופו של מתאגרף מתוסבך, רלף מייקר, ה"בורח לפני התחלת התחרות על האליפות, מפני שאביו רצה את אמו כשהיה בן חמש. הוא מגיע למסקנה שבמקום לחבוט ב"מתאגרף מסכן, מוטב להרוג כמה קומוני-

המתאגרף נפטר מתסיכו, עולה שוב על הזירה.

לחובבי הג'אז הטוב שציפו לשמוע אותו כשראו את שמו של לואי ("סצ'מו") ארמ-סטרונג, נגרמה אכזבה קשה. הכושי ה"שמנמן שר רק שני שירים גרועים, בכלל לא מחצצר.

שעמום צבעוני

היפהפיה מניו-יורק צריכה, כנראה, להיות ורה אלן, צדקנית צבא הישע, הזק"ק מהר למכה קילוגרמים נוספים של שומן, המתאהבת, לרוע מזלה בתחילת הסרט, ב"פרד אסטר, רוקן הולל ועשיר, הוונג את כל יפהפיות העיר, בשל עיניה החומות. כדי להוכיח לנערות שהוא שווה משהו הוא עוסק בעבודות שונות, בין השאר טאטוא רחובות ונהיגת אומניבוס, המסתיימות ב"הפיכה כל העגלות העמוסות בסביבה, בגלל ראשו המבולבל.

אחרי שלא הופיע בשעה הנכונה לנשו"איהם, כתוצאה משתייה מופרזת, מנסה ה"צדקנית להחזירו אליה בשיטות לא כל כך צדקניות כהליכה למסעדה בה הוא עובד בתלבושת של נערת רחוב. פורצת הקטטה המובנת מאליה אחרי שאחד הנוכחים קרץ לה, ואז בורחים שניהם יד ביד, מרחפים באוויר מרוב אהבה, משחררים בנאת את עינו המשועממת של הצופה מגוכחותם.

רומן עם בן השכן

לאור הירח המכסיף הוא סרט זמר צבוע ורוד ותכלת שאין להתליף אותו באחיו התאום, מפרץ הירח, בו משתתף אותו חבר השחקנים, כשבראשם עומדת דוריס דיי ה"קנרי הצהוב של וורנר, לצדה בן זוגה הנצחי לסרטים אלה, גורדון מקריאה.

כבכל הפעמים משחקת גם הפעם דוריס דיי, הגראית תמיד כאחותו של מישוהו, כבתו של בביס בעיר שדה קטנה העוברת בשיה מחול רומן אמריקאי נקי וטהור עם בן השכן, רבה אתו פעמים אחדות, דוחה פעמים את החתונה, כדי להאריך את הסרט, מחבקת אותו לבסוף באישר אין קץ.

במידה ויש כמה חכמות בסרט, הן מנת

בוכבות מרילין מונרו וג'יין ראסל

המטרה: יהלומים וגברים

חלקם של המשרתת והאח הקטן בעל הדמיון הגדול.

בקצרה

לחטא נולדה — אשה רעה סוחבת בסרט בינוני מחברתה את ארוסה העשירה, נשאת לו, מתעלסת עם אחר, נעזבת על ידי שניהם. ג'ון פונטיין, וכרי קוטס. אשמות בצרותיו ובמותו של הנרי וידאל, הבמאי והמפיק אשמים בייצור הסרט. חלום נערות — מיליונר סקוטי ממש קופץ לרשתת של נערת מקהלה אמריקאית. ורה אלן, דוד ניכר.

...מלים זרות?

ז'אן ז'אן

סטטיסטיקאים, שהיה להם הפנאי הדרוש לכך, גילו כי האדם הרגיל מדבר כ"10 אלפים מלה ליום. מלים רבות מתוך עשרת אלפים אלה הן מלים זרות — מהקונצרט של הפילהרמונית ועד לפנצ'ר של המייר. כדי לדעת אם אתה תמיד מבין על מה מדובר כשהמדובר הוא בלועזית, נסה-נא למצוא את המשמעות הנכונה (מתוך שלוש אפשרויות נתונות) לכל אחת מ"10 המלים הבאות. היוע את משמעותן של כל 10 המלים הוא קוסמופוליטן בעל ידיעה טובה מאד במלים זרות. היוע את משמעותן של 7-10 מלים הוא עדיין אינטרנציונליסטן למדי וידיעתו במלים זרות טובה. 4-7 תשובות נכונות מעידות על פרובנציליות וידיעה מספקת בלבד. היוע פחות מ-4 תשובות נכונות הוא אנלפבית וידיעתו אינה מספקת. יחפש נא את התשובות בעמוד 14.

(1) **לאקי סטרייק**
היא:
(א) שחקנית קול-נוע הוליוודית
(ב) סיגריה אמ-ריקאית
(ג) אי בן אנג-ליה לאירלנד
(2) **אליפסה** היא:
(א) אלת האהבה היוונית
(ב) בירה דרום-אמריקאית
(ג) צורה גיאר-מטרית
(3) **בולביף** הוא:
(א) רוזף נשים צרפתי
(ב) בשר בקר משומר
(ג) המטבע של בוליביה
(4) **פקריס** הוא:
(א) טב מזון
(ב) כתב סתר
(ג) ויטמין מלאכותי
(5) **האראקירי** היא:
(א) פסיקאית פולנייה
(ב) עוגת אורז סינית

(6) **סוריה** היא:
(א) אשת השאת האיראני
(ב) פרק בקוראן
(ג) לוחם שוודים
(7) **שמייסר** הוא:
(א) תת-מקלע גר-מני
(ב) קצין בצבא האדום
(ג) צורף זהב הור-לנדי
(8) **לייקה** היא:
(א) מצלמה משור-בחת
(ב) אשתו של אייק
(ג) מטבע ישראלי חדש
(9) **בנדיט** הוא:
(א) תואר אצולה הודי
(ב) כוכב לכת
(ג) חבר כנופיית שוודים
(10) **סאמובר** הוא:
(א) ראש תא קומוניסטי
(ב) כלי לחימום מים לתה
(ג) הנגרה התאום לסמבטיון

אנשים

אולם בעיקר התעניינו אנשי אוהל בסוף המהפכה בתיאטרונם, שהבטיחה להוליד הר, אך לא ילדה אפילו עכבר, הסתיימה בהתפטרותו של עזריה ("הי. עזריה") רפפורט, גבה הקומה והמקפיד בלבשו, מוועדת ה"רפרטואר. העיר אחד האמנים: "הוא רצה לכרות ראשים (של אמנים), אבל התברר ש"הקרדום היה עשוי עץ דק, והראשים — מ"גומי!"

ומאחור

אחד שלא שכח עדיין את התפטרותו של דוד בן-גוריון היה ראש-עיריית תל-אביב חיים לבנון. נאנח הוא: "בן-גוריון סידר אותי. רציתי כל הזמן לעבור למשק ולעבד את האדמה. עכשיו, אחרי שבן-גוריון הקדים אותי, יגידו כולם שזה חיקוי."

טענות היו גם למנצח האמריקאי **אנטאל דוראטי**, אשר לדעתו לא ביצעו מנגינה "תומורת הפילהמונית של שיקאגו את המחול הרוסי של צ'יקובסקי בהתלהבות מספקת. צעק המנצח המיואש: "נגנו את המחול כך שה"דבר יעורר את חשונותיו של ג'ו מקי קארתי" (ראה מכל העולם)!

כשרון גדול יותר גילה אלוף האיגרוף העולמי במשקל כבד, **רוקי מארציאנו**, חטוב הגיזרה ועקום-החוטם. אנשי-מדע אמ-ריקאיים קבעו כי עוצמת מהלומת אגרופו עו"לה פי שניים על עוצמת המהלומה של כדור הנפלט מאקדח קולט 45.

מארילין מונרו עדינה יותר מרוקי, או"לם גם היא יודעת להשיב מהלומה (מילולית). כשנשאלה השבוע על-ידי העיתונאים אם, "ל"דעתה, מגרה המראה של גופה מאחורי, יד"עה מיד את התשובה הנכונה: "מימי לא הלכתי מאחורי עצמי."

מלמעלה

לכבוד בלתי-יצפוי זכה נתן ("גרא") פרידמן-ילין, איש המחחרת שהפך קבלן בניין, בעל ההופעה המתונה והדעות הקיצו"ניות, כאשר פינה לו אדם זקן את מקומו באר"טובוס, באמרו: "לא אוכל לשבת בשעה שמפקד לח" עומד." פרידמן-ילין סרב בחיוך. לכבוד מסוג אחר זכה שר-האוצר **לוי אשכול**, שעה שביקר לאחרונה בצרפת. סיפר השבוע פקיד ישראלי בפאריס, שחזר לארץ: "כשאשכול הגיע במטוס, התאספו בשדה-התעופה השגריר הישראלי, הנספח ה"צבאי וכמה תריסרי עסקנים חשובים של ה"סוכנות. בהופיע השר בפתח המטוס, הצדיע הנספח הצבאי הצדעה חגיגית. צעק לעומתו אשכול באידיש, מלמעלה: "אל תהיה — ואל תעשה קונצים כאלה!"

אשכול אחר בחדשות היה **דויד אשכול**, עגול-הפנים ומשורבב-השפתיים, שגילה ב"תונו, על השמטה, את פרשת מנהל הרכבת בנימין גלבוץ, שנחשד בעסקים בלתי-כשרים בגרמניה (העולם הזה 849). כששאל אשכול את הרשות המוסמכת במשרד התחבורה מדוע לא פורסמו ברבים הסיבות להתפטרותו, זכה לתשובה קלאסית: "אנו לא יכולים לעשות זאת, מחשש שנגרום אי-נעימות לאיש."

הסיבה הרשמית לפטוריו גלבוץ היתה אי-ידיעתו השפה העברית*. העיר על כך שחקן האוהל **ירם כשמואל**: "זה נכון. הוא לא הבין את עשרת הדברות!"

* הסיבה האמיתית לאי-חידוש החווה עם גלבוץ: כמה פירמות גרמניות דרשו לנהל את המשאומותן על רכישת ציוד רק אתו, דבר שעורר את החשד שהיה לו בעיסקה עניין פרטי.

שני שערים

במושגים שונים מהמקובל, היה זה רגע מלא הוד קדושה. סביב המגרש רחב הידיים עמדו וישבו אלפי בני-אדם, שהתרגשותם הגיעה לנקודת-שיא, ציפו ברטט ורעדה לרגע הגדול. נדמה היה שירושלים חזרה לתקופת הנביאים וההתלהבות המשיחית ורק המכוניות הרבות שניצבו מאחורי הגדרות בגאחה אילמת הזכירו את קיומה של המאה העשרים, בה תפס, נוסף על פצצות-האטום והמימן, את מקומו הנכבד, גם הכדורגל.

ירושלים ראתה כבר הרבה פולחנים וסגידות. השבת היה זה פולחן מודרני, לקול "עשנים ופעמונים, שאגות והתפרצויות היסטוריות.

משמעות עמוקה. השאלה שחישמלה בשבועות האחרונים את מרבית תושבי

עור אחד: חסידי בית"ר לא הסתפקו ב"שני שערים, דרשו עוד ועוד. למרות התיאבון הגדול לא הצליחו הרעשנים לשנות את התוצאה (2:1) שהיוותה אף היא הישג גדול.

קרררר — קלינג — קלינג — קרעי שנים והפעמונים נטלו חלק פעיל בקרב המרתק. ביום ראשון בבוקר הרגישו מחלקי-נפש ירושלמיים רבים לתמהונת הרב, בחס-רון מכשירי-המשיכה המוסיקליים שלהם.

קבע בו מספר השערים.

זעקות אימים. עשרים הדקות הראשונות מרטו את העצבים המתוחים גם בלאו הכי. הרחובות לא הראו כלל סימני אייבטחון. הם היו רגילים למגרש, למזג האוויר ולכל הפתעה שהיא. הסבה: כל הקבוצה עלתה עוד שבוע לפני המשחק לירושלים; סיימה את הכנותיה בבירה. אך לבית"ר היה שוב יתרון מכריע: הקהל. די היה לכדור לחצות קמעה את קו האמצע כדי שחלל האויר יתמלא בצריחות איומות. למרות זאת הפכה הדקה ה-29 של המשחק לדקת אבל. מגן בית"ר נגע בידו בכדור ברחבת השער. השופט פסק מכת עונש מ-11 מטרים. הבירה ספגה שער מרגיז.

• בינתיים נתן פסק הדין שקבע את קבוצת בית"ר כמנצחת במשחק נגד הפועל רעננה בתוצאות 3:0. על ידי זה זכתה בית"ר ב-2 נקודות שהעלוה לליגה א' בעונה הבאה.

כל התנגשות של השחקנים עוררה הזדהות איומים בין קהל האלפים. הקרב על

הבירה היתה: האם ינצח בית"ר את הפועל רחובות, יזכה לעלות לליגה הראשונה? לא היתה זו סמם שאלה. זאת היתה ממש תחינה. פעימות הלב הכפילו את מספרן, ומחזור הדם הגביר את מרוצו כל אימת שהזכר המאורע המכריע, וככל שהתקרב המועד עלה המתח. כי ההצלחה לא היתה נחשבת רק להישג ספורטיבי; היה לה מש-מעו פסיכולוגית הרבה יותר עמוקה.

ירושלים, שפיגרה בהרבה שטחים אחרי תל-אביב וחיפה, לא הצליחה, בין השאר, משך עשרים שנה, להכליל אף אחת מקבוצות הכדורגל שלה ברשימה הראשונה של קבוצות הארץ המעולות, הסתפקה, בחיורק שנינים, במשחקי כדורגל מהדרגה השנייה. השבת עמד הסביך הנחיתות הממושך להת-חל. הנצחון המקוה היה זורע שתילים רעננים. 22 משחקים טובים, עם הקבוצות הראשונות במעלה בארץ, היו נותנים תגור פה עצומה לפיתוחו של הספורט בבירה, כמלאים, בין השאר, גם את הקופה הרוקה.

בוווווו. עודף המרץ העז לנצחון הק-בילו את פני האורחים מרחובות ב"בוו-גדול, לא ספורטיבי ביותר, שהפך לשאגות מחרישות-אוזן עת עלתה קבוצת בית"ר על המגרש. כל מה שהצטבר במשך שבועות התפור חיש בחלל. חישובים מספריים חושבו תוך שניות, נסכו על סיכויי המשחק, ו-סיכויי פסק הדין של ההתאחדות (העולם הזה 851*). שריקת השופט החיפאי קליין שמה קץ לעבודת המוח. תורו של הגרון הגיע וביחד עם אלפי חסידי בית"ר מתל-אביב וסביבתה, החל הקהל הרב ללחץ את הכדור בשאגותיו.

היה זה מאורע ללא תקדים בחיי-הספורט בארץ. הכדורגל הישראלי לא ידע מעודו התרגשות כלל-ארצית דוקא בליגה השנייה שחשיבותה בימות-חול היא באמת בדרגה שניה. עוד בשעות הבוקר המוקדמות שחקן צמיגי אוטובוסים, מוניות ומכוניות משא את כביש תל-אביב-ירושלים בדרך למטרה אחת: מגרש י.מ.ק.א.

על המגרש עצמו הסתובבו ראשי ההת-אחדות, שופטים, עתונאים וצלמים, הוץ מחוזה נדיר. אולם הם לא באו לראות משחק כדור-גל. הם לא היו מטריחים את עצמם רק לשם כך. אך הם באו לראות בהכרעת הקרב שדובר עליו כה רבות. ואכן, לטיב המשחק לא היה כלל ערך. הוא גם לא היה משובה.

זעקות אימים. עשרים הדקות הראשונות מרטו את העצבים המתוחים גם בלאו הכי. הרחובות לא הראו כלל סימני אייבטחון. הם היו רגילים למגרש, למזג האוויר ולכל הפתעה שהיא. הסבה: כל הקבוצה עלתה עוד שבוע לפני המשחק לירושלים; סיימה את הכנותיה בבירה. אך לבית"ר היה שוב יתרון מכריע: הקהל. די היה לכדור לחצות קמעה את קו האמצע כדי שחלל האויר יתמלא בצריחות איומות. למרות זאת הפכה הדקה ה-29 של המשחק לדקת אבל. מגן בית"ר נגע בידו בכדור ברחבת השער. השופט פסק מכת עונש מ-11 מטרים. הבירה ספגה שער מרגיז.

שני שערים שהובקעו במחצית ה-שנייה של המשחק המכריע, בין בית"ר ירושלים והפועל רחובות, זינעו את מגרש י.מ.ק.א. בבירה. היו אלה שערים שחיסלו את הדומיה של המחצית הראשונה, שנסתיימה ב-0:0 לזכות הפועל. משך 45 הי-דקות האחרונות לחצו הבית"רים על שער-יריבם ללא הרף, הבקיעו

שער! לא שער! שער!

אותו (למעלה), החסיאווה פעמים רבות (באמצע) ולבסוף זכו בשער-נצחון, לתרועת אלפי אוהדיהם (למטה) אולם הפסדו של הרחובות ב-2:1 עדיין לא שלל מהם את הי-מקום הראשון בליגה השנייה בזכות יחס שערים טוב מזה של בית"ר. ב-כל זאת היה המשחק מאורע ללא תקדים בחיי הספורט הישראלי.

מאבק מותח עצבים

מגרש, זה שלנו, זה נכבש!

"צא החוצה!" פקד אחד מעשרות השוטרים ששמרו על הסדר, על אריה (לונה) דבורי, מאמנו התל-אביבי של בית"ר, שמהר לנשק את שוער קבוצתו מרוב שמחה (למעלה). אילמלא השמירה המעולה, היו אלפים פורצים אל המגרש. הם הסתפקו רק בשאגות קולניות מאחורי-הגדרות (למטה).

אחרי 20(00) שנה מאז שותקה קבוצת מכבי חשמונאים בליגה הראשונה, לפני 20 שנה, חזו אוהדי-הספורט הירושלמיים רק במשחקים ממדרגה שניה. השבת שבר בית"ר את הקרח. אוהדיו יצאו במחול, חיבקו את כל הבא לידם (למעלה), נשאו על כתפיהם את האליים-המנצחים (למטה משמאל).

אך חיבוקי הרחובות לא סיימו אלא מחצית אחת. מה שאירע בחלקו השני של המאבק הלא הרבה יותר משמח. בית"ר לחץ ללא הרף, השווה לבסוף את התוצאה. אלפי ידיים הורמו, אנשים חיבקו את שכניהם הקרובים ביותר, יצאו עםם במחול. אך היה זה כאין וכאפס לעומת מה שי-התחולל כרבע שעה לאחר מכן. שמואל שטיין, הקיצוני השמאלי של בית"ר, מיהר להשיג את הכדור שנשלח אליו מהמרכז, הספיק לנגוח בו בראשו, להנחיתו בפנה הי-שמאלית של שער הפועל.

לרגע היה נדמה שחומות העיר העתיקה, הנמצאת במרחק כמה מאות מטרים, הת-מוטטו. רעש כזה לא נשמע בבירה, מאז הופצה היא על ידי הלגיון במלחמת ה-עצמאות. השוטרים הרבים לא יכלו לעצור בעד הקהל הנלהב שחב את עצמם למחול שמחה.

חדוות נצחון. גם שעה ארוכה לאחר הנצחון עוד היו החסידים שיכורי נצחון, נשאו על כתפיהם את המנצחים בעוד חב-ריהם התל-אביבים חזרו לביתם בליחי מו-סיקלי של כל שירי בית"ר ואצ"ל שחוברו עד היום (העיר אחד מהם: "מאז כיבוש יפו לא שרתי את "עלי בריקות").

מכונית גלמודה אחת היתה יוצאת דופן בים השמחה. אנשי רחובות ישבו בה מאו-כזבים ונבוכים אך שלווים. אוהדיהם ה-רבים שציפו לנצחונם ברחובות העיר הדרו-מית והכינו עשרות בקבוקי יין כדי לחג את המאורע, התפזרו בדומיה אילמת, עם בוא המכונית הראשונה מכיוון הברירה.

שלושה שלישי האושר

ככל שוצילוג אמריקאי המכבד את עצמו עסק גם רוברט ויליאמסון במחקריו וזכר המין האנושי והנקבה של אותו מין. לפני כשנה הגיע ויליאמסון, פרופסור באוניברסיטת לוס אנג'לוס הקליפורנית, למסקנה כי עליו להכיר תיר את שרשרת מחקריו בנושא בו חלק שווה גם לזכר וגם לנקבה האנושיים: חיי הנשואים.

המסקנה הראשונה שהסיק פרופסור ויליאמסון במחקרו, שנשתיים ופורסם החודש: מכל שלושה זוגות נשואים, זוג אחד מאושר, זוג אחד אינו מאושר והזוג השלישי שרוי בתוך אושר פושר למדי.

לא כדאי להצטער. חוקר הגשואים הקליפורני לא הסתפק במסקנה המשולשת, הסיק של מסקנות נוספות, בעיקרן חומר יות, לגבי הזוג הלוס-אנג'לוסי הממוצע: למשל, ככל שההכנסה של הבעל גבוהה יותר רב יותר אושר הזוג. גורמים אחרים המגבירים את האושר: מקצוע חופשי או פקידות, תנאי לבצע, דיור הזוג באזור מגורים מכובד.

הפרופסור שנפל על המציאה החומרית שוב לא הרפה ממנה. לדעתו, כל איש לוס אנג'לוס, ויש להניח גם כל תושב כרך אחר בעולם, הרוצה להבטיח את אושרו ונשואיו, חייב לדאוג להגדלת חסכוניותו, להוצאת פרמיית ביטוח וכמובן, למיעוט חובותיו. לזוגות חסרי דאגות חומריות מזכיר ויליאמסון כמה גורמים אחרים: כדאי תמיד למצוא בין-זוג עם השכלה גבוהה, פחות כדאי להצטער על מעוט ילדים או העדרם המוחלט. בניגוד לדעה המקובלת, הוכיח המחקר כי זוגות חסרי-ילדים מאושרים יותר מאשר זוגות בעלי ילדים. אחד ההסברים האפשריים: שבעת רצונו של הבעל על שאריו נו נתון בלחץ הכלכלי של גידול ילדים.

אם מעוט ילדים אינו גורע מהאושר לבני דור זה, עלול הוא לעשות זאת לבני, ובעיקר לבנות, הדור הבא. מזכיר הפרופסור, בסוף מחקרו, עובדה ידועה למדי: אשה שהיתה בת יחידה לתוריה נוטה להיות לא מאושרת בנשואיה.

אנתרופולוגיה

האגדה שהיתה מציאות

ככל ילד שמע וקרא גם אלק קלסו דה-מונטני עשרות אגדות עם על ענקים וגמדים. שלא כהרבה ילדים גדל דה-מונטני להיות אחד מחשובי האנתרופולוגים הצרפתיים. חוקר האדם דה-מונטני החליט לחקור, בין השאר, גם במקור האגדות אותן רוחה בימי ילדותו.

החודש הגיע דה-מונטני למסקנה לא ילדותית כלל: האגדות על הענקים והגמדים אינן אגדות, כי אם כמעט תיאורי מציאות. בהסתייעו בממצאים סטטיסטיים מצילוח החוקר הצרפתי לקבוע את גובהם של תושבי אירופה לפני כ-12 אלף שנים. האירופאים של 10000 לפני הספירה, שהשתכנו בעיקר במערות מרכז ודרום אירופה, היו גמדים, רובם בגובה של 1.20 עד 1.40 מטר.

כשהוצפה, כעבור 5000 שנה, אירופה המערבית לא מהגרים מאיי האוקיינוס האטלנטי, המכוסים כיום מים, נדהמו הגמדים ממרכז ודרום היבשת לראות לפנייהם גזע ענקים, שגובהו הממוצע 2.10 מטר.

הוצאה ממוצעת. הענקים מאיי האוקיינוס לא היו עיניי הליכות והשמדו את הגמדים בכל הזדמנות. מתוך אדיבות מערבית ועוד סיבה אחת השאירו את נשות הגמדים בחיים. התוצאה, שהתבלטה היטב לאחר כמה דורות של השמדת גמדים והשארה בחיים של גמדות: אירופאי ממוצע קומה, בגובה 1.70 מטר בערך.

סבור דה-מונטני: במידה שהאירופאי החשו, בעל הגובה הנורמלי יותר, היה חביב אביו, הרבה לשמוע על גמדים מכוערים, במידה שקורב עליי אמו, שמע על ענקים אצוריים מעבר לים. ככל שרחקו הדורות ממפגש הענקים-גמדים הראשון הלכו הסרי פורים ונטשטשו. הפכו לאגדות, שהעשירו כמה מספרי סיפורי ילדים, גרמו חלומות בעתה לדורות של ילדים והביאו לגילוי חשוב של אנתרופולוג צרפתי בשם אלק קלסו דה-מונטני.

מבעד למסך החור

היטלר יקרי...

חג' אמין אל-חסיני, מופתי-ירושלים לש" עבר, העלה זכרונותיו לא כל יום הזדמנו ב" חוללתו, בפבררי קהיר, ידידים ותיקים כה רבים. האורחים, רובם לבושים חליפות אי-רופיות, שוחחו על ימים עברו, ימי גדולתו של הרייך השלישי של אדולף היטלר, השפה השלטת בסרקלין הרחב: גרמנית.

היתה זו מסיבה שנערכה לכבוד ארגולד שליכר, סוכן החברה הקבלנית, שקיבלה את החווה להקמת הסכר הגדול על הנילוס. שליכר, שהגיע לא מזמן מגרמניה, הופתע לראות גרמנים כה רבים בין האורחים. כמה מהם נעלמו מזמן מגרמניה, רשומים עדיין ברשימת פושעי-המלחמה. בינתיים, הסבירו, הפכו אורחים נאמנים של מדינות-ערב.

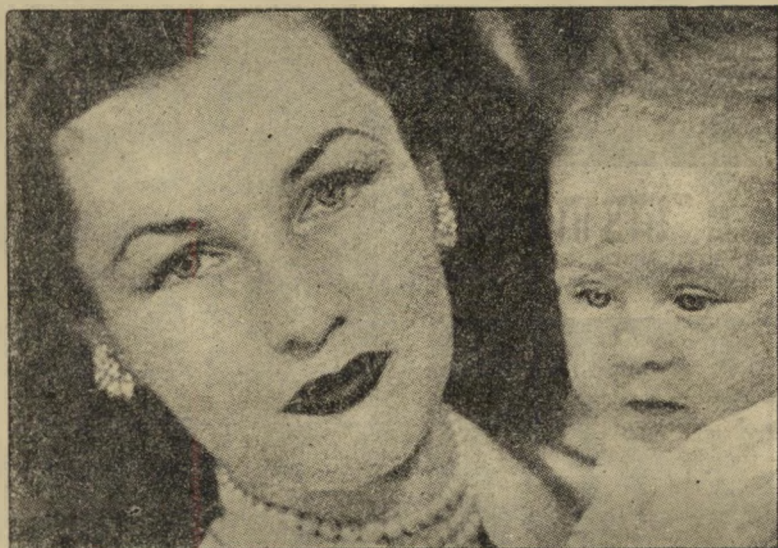
לא עברו דקות רבות, והנאספים הסכימו ביניהם כי גרמניה מעולם לא הפסידה את הקרב על המרחב. להיפך, ברגע זה נמצאה התקפתה במלוא תנופת הנצחון.

אימפריה כלכלית במרחב אשר שתי מלחמות עולם לא הצליחו לגבש למענה.

מצרים

תכשיטי הנסיכה

"מצרים מפקידה בידך את תכשיטה היקר ביותר, שמור נא עליו." המלים החגיגיות נאמרו במעמד חגיגי, לא פחות: טכס נש" או של מוחמד ריזא פחלוי, מלך המלכים, שאח איראן, לנסיכה פאווייה, אחותו של פא" רוק, מלך מצרים. בשנת 1939. פארוק, שא" מר את המלכים, נראה נרגש ביותר: לא קל היה לו להפרד מאחותו הבכורה, האהובה עליו מבין שלוש אחיותיו. השאח הוכיח הערכה רבה של התכשיט המצרי. הוא המסיר על אשתו, אחת הנשים היפות ביותר בעולם, ארכף פנטסטי של יהלומים ותכשיטים יקרי-ערך, ירושת שלי- טי הורדו ופרס העתיקים. אולם הנשואין לא הצליחו: כעבור חמש שנים אספה היפהפיה המלכותית את חפציה, השאירה את בתה בטהראן וחזרה לארמון אחיה בקהיר. אתה

נסיכה לשעבר פאווייה * בעינים ירוקות, אש

לקחה את כל התכשיטים שבעלה נתן לה ב" מתנה. שוים: מיליון וחצי דולרים. **הסוף מתקרב.** פאווייה, הפכה אשה חופשית, התחתנה עם קולונל צעיר, שכולם ניבאו לו עתיד מזהיר בצבא המצרי: איסמ" עיל שרין, מי שנועד לייצג את ארצו בשיחות שביחת-הנשק עם ישראל ברודוס. משכורתו של בעלה, כמובן, לא יכלה לקיים את הנ" סיכה הענוגה. אך המשפחה הצעירה לא סב" לה כל מחסור, הודות לתמיכתו של פארוק ולרכושה הפרטי הרב של פאווייה.

עד ה-26 ביולי, 1952. פארוק הוגלה, סו" פה של המלוכנות המצרית ביצע באופק. אולם משך שנה שלמה לא נגע איש בנסי" כות. הן נעשו עצמיות יותר, הופיעו בנשפי- צדקה, חיכו לגיב ולגמאל עבד אל-נאסר, נמנעו מלהתערב בכל מעשה מדיני. הן היו מוכנות לכל דבר, למען המולדת היקרה. אי- לו ביקשו מהן היו בודאי חתומות גם על עצומה המונית להכריז רפובליקה במצרים. אולם איש לא ביקש מהן זאת. הרפובליקה קמה בלי עזרתן, שלחה להן הודעה כי כל רכושן הוחרם.

השאח מתערב. פאווייה, עיניה הירו" קות מלאות אש עקשנית, הודיעה שהיא תיל" חם נגד צו זה. על הרכוש שירשה מאביה ושקיבלה מפארוק היה קשה לה להגן: מש" טר ההפיכה טען כי נלקח מן העם, חייב לח" זור אל העם. במקום זה החליטה להגן על מנתת בעלה הקודם. השאח, אליו הגיעו ידיעות על צו ההת" רמה, צידד בפאווייה. אלא שתמיכתו לא שימ" חה אותה ביותר. טען השאח: אין הממשלה המצרית יכולה להחרים את התכשיטים היק" ירים כי אינם רכוש בית המלוכה המצרי. אם מישהו צריך לתבוע אותם הרי זאת משפח" תו הוא, לה שייכים התכשיטים.

רק אדם אחד לא התערב בכל הפרשה. היה זה קולונל איסמעיל שרין, אשר איש לא ניבא לו עתה עתיד מזהיר בצבא המצרי.

* עם בתה נדיה, מנשואיה השניים.

הקאמרי

הפושע העליון

טורין גאריטי היה בחור טוב. היה לו רק ליקוי אחד: הוא התעסק בפוליטיקה. יתר על כן, הוא השמיע דעות שלא היו מקובלות כלל על דעת-הקהל. הוא היה אותו פושע עליון של המאה ה-20: האיש שלא הסכים עם כל האנשים האחרים.

לכן הגיע לו כל מה שבא עליו. היה זה בקיצור: תיגרת-ידיים חסרת-סיבה עם כמה חברים שיכורים, מכה אחת מיותרת, מוחת בחדר האמבטיה.

סטאלי קאר, לעומת זאת, היה טיפוס שונה. הוא רצה ללמוד, לגמור מהר, להת" חיל בקאריירה בעיירתו. אולם המקרה העי" חור — והמחזאי — רצו אחרת. בעל כורחו הפך עד לרצח. תחילה שחק. לא כדאי היה לו להתערב. אולם מצפוניו — בעזרת הויר" טורין ואחותו היפה — אמרו לו אחרת. כמו בכל מחזה הגון, מנצחים המצפון וה" בחורה. סטאלי החליט לספר את האמת.

אולם כאן נתקל במכונה הגדולה — המ" כונה שבאה לדרוס את פורץ-הגדר המת. כפי שדרסה את פורץ-הגדר החי. מעשה הגבורה האחרון לא הועיל לו. הרוצחים השתחררו, סגרו עליו בתורו. לרגע קט היה נדמה כי הוא יהיה הקרבן השני לצעירים המנוונים.

האפי אנד. עד כאן אנשי ריב"י, מחזהו האחרון של התיאטרון הקאמרי, הוא מחזה תעמולתי מצוי. הצופים עוצרים בקי" שי את הדמעות. המאבק הגדול של סטאלי מתחולל גם בלבם — האם לצאת למאבק נגד המכונה הגדולה על מנת להימנע על-ידיה, או להיכנע ולהשלים עם המציאות הדורסנית? כאן היתה לגיורי בילאק המחזאי הברייר: לזעזע את הצופה עד הסוף ולתת לגיבורי להירצח, או לעשות "האפי אנד" ולתת לגיבורו לנצח את הכנופייה כולה בשתי ידיי הגבריות? בילאק לא עמד במבחן — יצחק שילה, שהנחיל לצופיו חוויה בלתי נשכחת בלבסיו, מרגיע אותם ברגע האחרון על-ידי נצחון זול, וטפשי למדי. הצופה חוזר נרגע הביתה, משוכנע כי גם בלי עזרתו הפעילה, סוף הטוב לנצח.

לפחות בארץ אחרת. בכל זאת היה זה מחזה גדול, וגם הצגה גדולה. שילה היה גהר, מרים-ברנשטיין כהן כאם, מיכאל מסינגר כבעלה ויחיה הררי כבתה, היו מצר" ינים בתפקידיהם.

הלחק הגדול הוא כללי, לא מוגבל דוקא לארצו של מקיארתני. הוא קיים בכל מקום שם מתקומם הציבור מטבעו נגד כל אדם המעז לגלות דעות שאינן לפי הקו הנושן והמקובל, בכל מקום שם קיים מנגנון-חושך הדואג כי אדם כזה לא ירום את קולו יותר מדי. ואם כי אין כל בסחון כי במ" ציאות, כמו במחזה, יוצח הטוב בכוח-זרועו בלבד, הרי טוב שלפחות באולם-התיאטרון יקשיב הקהל באהדה לאדם המרים את קולו ללא מורא — לפחות בארץ אחרת.

* תרגום המשם המקורי: "מחפשי צרות".

יחיה הררי ויצחק שילה בעיני הצופים, דמעות

1. לא נכון. השינוי החל באופי האדם, לאחר נשואין. הגו מועט עד כדי כך שהוא לא נר תן להערכה. האם האומרת: "בני הפוחז ית יישב בדעתו לכשימצא אשה טובה", או "בתי חסרת המנוחה זקוקה לבעל ולילדים שיה יזרוה למוטב", משמיעה דברים חסרי שחר.

2. כן. בזווית-כספים הגו הדרך הקלה ביו" תר להתגבר על רגש-הנחיתות המינית. רגש נחיתות של אשה מביא אותה לעתים קרובות לילי בזווית. היא מבססת את כבודה העצמי בקנותה מלבושים יקרים.

3. כן. בדרך כלל, אשה המבקשת בעל שייכת לסוג הנשים שהגברים אינם "רצים אחריהן" — או לסוג הנשים הטורדות בע" בודתן ואינן יכולות להפגש עם גברים. ה תקנה הגה אחת: אל תחכי שגברים יבואו

1. האם הנשואין מחוללים שי- נוי באופי האדם? כן ○ לא ○

2. האם אדם, שאינו מושך את בני המין השני, נוסה לזכ- זנות? כן ○ לא ○

3. הצריכה אשה לנהל מאבק פעיל, כדי למצוא זה בעל? כן ○ לא ○

4. היכול גבר לכבוש לב אשה כהפגינו לפניה את השכלתו? כן ○ לא ○

1. גזעים אחרים, חסרים שיווי משקל נפשי? כן ○ לא ○

13. מדוע עשויות מריבות בין הורים לפגוע באופי ילדיהם? הכע את דעתך

14. האם אדם המסוגל לקרוא במהירות גדולה, מסוגל גם לחשוב במהירות? כן ○ לא ○

15. הצריכים הורים לקבוע את הקאריירה של בניהם, או בנותיהם? כן ○ לא ○

16. האפשר לשפוט על אופיו של אדם לפי תצפיות? כן ○ לא ○

17. הצריכים בתי-הספר לצייד את התלמידים במבונות כתיבה? כן ○ לא ○

18. הכושרים הדין-זואנים ביו- כולתם לכבוש לבנות-נשים? כן ○ לא ○

19. העשוי האקלים להשפיע על אופיו, או דתה של עם? כן ○ לא ○

20. הנהנים בני אדם מעצמ- היותם חלולים? כן ○ לא ○

21. היכול כל אדם להפיק למנ- היג? כן ○ לא ○

22. המצטיינים הגברים במא- תמטיקה יותר מן הנשים? כן ○ לא ○

23. היכולים כעס, שנאה, או פחד, לגרום לכאבים פיסיים? כן ○ לא ○

24. האם תסביך-הנחיתות הגו תמיד חסרון? כן ○ לא ○

25. הניתנת הקליטומאניה דרי- פוי? כן ○ לא ○

26. למי חוש-מישוש מפותח יו- תר, לגברים או לנשים? גברים ○ נשים ○

27. היש תרופה בטוחה לנדרוי- שינה? כן ○ לא ○

28. מי מרבה יותר לדאוג ודחת- לבט בבעיות? גברים או נשים? נשים ○

29. האם לימוד מדע חרשות משפר את כושר-המחשבה שלך? כן ○ לא ○

30. האם היה העולם טוב יותר, אילו היו כל בני-האדם גאו- נים? כן ○ לא ○

15. לא. הם צריכים רק להדריך את יל- דיהם בעצמם, לאפשר להם לפתח את כש- רונותיהם הספציים.

16. הפסיכולוג האמריקאי א. פ. ספרלינג אומר בספרו המצויין, "פסיכולוגיה למיל- יונים", שאם תציבו לפניכם תצלומים של רוצח, אכזר, מורד, חנוני, מורד, מנהל באנק, מנהל בית-ספר, עתונאי, לא תוכלו ל" הפריד בין הטיפוסים הנורמליים לבלתי נור- מליים.

17. כן. נסיונות שנערכו ב"12 ערים, ב" ארצות-הברית, הוכיחו שכאשר ניתנה מכונת "תביה מטלטלת לכל ארבעה תלמידים בני 5-6, עלו ציוניהם ב"30% ובשאר המקצו" עות ב"25%.

18. לא. הדון זואן חושש תמיד לאבדן גבריותו, מחפש כיבושים חדשים, כדי לחזק את בסתונו העצמי. מראה אשה מעורר בו רגש נחיתות, ממריץ אותו לחזר אחריה, כדי לשוב ולרכוש לעצמו רגש עליונות.

19. כן. איש-המדע האמריקאי אלסוורט האנטיגטון, נותן דוגמאות רבות לכך בספרו, "מקורות התרבות", הוא מספר בין השאר כי בהווה הצפוני, שהנה בעלת אקלים חם ביותר, מתואר הגיהנום הבודהיסטי כמקום לוהט בה בשעה שהכהנים הבודהיסטים של סיבט המושלגת מתארים את הגיהנום כמקום קר ביותר.

20. כן. המחלה נוסכת בהם הרגשת חשיבות, הופכת אותם למרכז של תשומת לב ואהדה. על כן הם יוצרים לעצמם מחלות נאורטיות שונות, כגון הפרעות בעיכול, כאבי ראש וכו'.

21. לא כל אדם מסוגל להיות למנהיג גדול, אבל כל אחד מאתנו יכול לשפר את כושר-המנהיגות שלו. אפילו ילדים קטנים בוחרים במנהיגים המצטיינים במרץ, כושר מעש, תודת-חיים, וכל אדם יכול לפתח תכונות אלו בעצמו.

22. כן. מבחנים רבים הוכיחו שציוניהם הממוצעים של נערים במתמטיקה עולים במק" צת על אלה של נערות. לעומת זה עולות הנערות על הנערים בלימוד שפות זרות.

23. כן. הפסיכולוגים והפסיכיאטרים מצ" או שפחד, כעס, שנאה, אכזבה ורגש-נחיתות, עשויים לגרום לכאבים חזקים. אני מכיר אשה שחשה כאבים חזקים בדרוניה, לאחר ש גלתה כי בעלה בוגד בה. כאבים אלה אינם מדומים — הם אמיתיים.

24. לא. תסביך-הנחיתות הגו הכוח המ" גיע, העומד מאחורי כל ההישגים הגדולים של האנושות. אדם בעל רגש-עלינות מת קשה להתערות בחברה. תסביך-הנחיתות מונע בעדו מלהתרבר ולשבוץ רצון מעצמו. הוא נחשב לחסרון רק בשעה שהוא גדול מאוד.

25. כן. הקליפטומאניה אינה אלא מיתוס שצמח בדמיונו של הציבור. אמת ונכון, ישנם אנשים שמשתוקקים לגנוב. אבל אין זה אלא הרגל רע שהתפתח אצלם בילדותם. כל פסי- כיאטר יכול לגמול אותם מהרגל זה.

26. לנשים. בספרה של אליזה בורט גאמבל "נשים במדע ובהיסטוריה", שיצא לאור באר" צות-הברית, מסופר שנשים מסוגלות לגלות כסף מזויף בעזרת מישוש. אפילו בשעה ש" קופאים מנוסים אינם מבחינים בו.

27. כן. אם אדם מצליח להרפות את שרי" ריו, הוא נרדם מיד. בני אדם עושים דברים שונים ומשונים כדי להרדם; בה בשעה שר" ליהם רק להרפות את שריריהם.

28. גברים. הפסיכולוגים האמריקאים, ד"ריאה ולאב. חקרו את דאגותיהם של מאות סטודנטים וסטודנטיות, גילו כי מספר הבעיות המטרידות את הגברים עולה בהרבה על זו של הנשים.

29. כן. בלי מלים אין גם מחשבות. אדם אינו יכול לחשוב בחלל ריק. אוצר המלים שלך הגו אבן-בוהן הטובה ביותר להשכלתך וכושר-מחשבתך.

30. לא ולא! טבחים רבים מדי מקדיחים את התבשיל. הקידמה-האנושית הגה תוצאה ישירה מפעולתם של גאונים ספורים. כל גאון רוצה לשנות העולם ואת האנושות; ואילו היינו כולנו גאונים, היינו קורעים את העולם לגזרים.

אתה חושב ש..?

לכל אדם בעיות משלו; אך ישנן בעיות רבות, משות- פות לגזע האנושי כולו, המטרידות אותו בכל עת ובכל שעה. על מספר רב של בעיות כאלו משיב ד"ר אדוארד וויגאם, מחברם של ספרים פסיכולוגיים-פופולאריים רבים, המכונה בפי מעריציו בשם: "מזיגה של מטיי ופסיכולוג".

להלן 30 שאלות ותשובות של הד"ר וויגאם. עיין בשאלות, נסה להשיב עליהן על ידי הצבת צלב במקום המתאים וכן, לא, נכון, לא נכון, או להביע את דעתך. אחר עבור על התשובות המבוססות על נתונים מדעיים, השווה אותן עם תשובותיך.

אליך — לכי לבקשם. קני לך שמלות חד" שות, תקני את הישנות ונהגי ככל האדם. לא תוכלי למצוא גברים בסרטים או ברומא" גים, אבל תוכלי לפגוש בהם במסיבות ונש" פים.

4. לא. מוטב שהוא יראה לה את אשר בכיסו. לאחר שהאשה מגלה כי הגבר נכון לא פחות ממנה, היא מתרשמת מנימוסיו, מע" שיותו, כושרו כמפרנס, יותר מאשר מהס" כלחה. האהבה אינה עניין של שכל, אלא של לב.

5. לא. הפסיכולוג ארנולד גסל. מאוניבר" טיט"י. ארצות-הברית, קבע שתיאום פעו" לת-השרירים של ילדות לכפתר את בגדיה, להתרחץ, לפתוח דלתות, ממש כמו ילד בן חמש או שש.

6. כן. זה יגדיל את האושר בחיי הנשו" אין. ימצע גירושין, יסייע לגידול ילדים מאו- שרים.

7. כן. הפסיכולוג הגרמני, אדולף יוסט מצא שאדם הקורא ספר, או מאזין להרצאה וממרה לעלות על משכבו, מיטיב לזכור את אשר קרא או שמע. הסיבה: אם אדם נשאר ער, באות מחשבות שונות ו"מוחזקות" את הפרטים הנשמעים, או הנקראים, עוד בטרם נחרתו בזכרונו.

8. כן. רוב הולכי-רגל אלה אינם ילדים בלתי-זהירים, אלא מבוגרים שוטים. תאו" נות רבות מסוג זה קורות כאשר הולכי רגל מנסים לחצות את הכביש שלא במעבר הק" בוע.

9. התייצב מול הפחד, ופעל פעולה נמ" רצתי. הבריתה מפני בעיות קשות אינה פו" תרת אותך. אם חושש אתה שמשרה מסוימת לא תתן לך, בקש את המשרה ונסה את מזלך. עצם הפעולה במצב חמור תנסוך כך אומץ. אם אתה פשוט מודאג, התמסר לע" בודתך ביתר מרץ, והדאגות תשכחנה מאלהיך.

10. כן. גם לגבר. הפסיכולוג, ג' ר. תורנטון, העובד באוניברסיטת-פורד, ארצות- הברית, צילם אותה קבוצה של גברים וג" שים עם וכלי משקפיים, אחר הראה את שתי סדרות התצלומים לשתי כיתות נפרדות של

5. האם הידדים לומדים להתר- חק. להתלבש בכוחות עצמם ולפתוח דלתות לפני היד- דות? כן ○ לא ○

6. האם עד זוגות מאורשים דק- כל הדרכה בחיי-נשואין-וחיי מין? כן ○ לא ○

7. אם יש ברצונך לחרות בזכ- רונך דבר שקראת, או ש- מעת, האם מוטב לך לשכב לישון מיד? כן ○ לא ○

8. היש להעניש הולכי-רגל כל- תי זהירים, במקום נהגי- מכוניות שפגעו בהם? כן ○ לא ○

9. מהי הדרך הטובה ביותר להתגבר על הפחד? הכע את דעתך

10. האם הרכבת-משקפיים מש- וזה לאשה מראה נכון יותר? כן ○ לא ○

11. היש לאשה חוש ששי, שאי- נו מצוי אצל הגבר? כן ○ לא ○

12. האם אנשים השונאים בני-

סטודנטים. הכיתה שראתה את התצלומים קבעה שהאנשים המופיעים בהם הגם בעלי רמת-תבונה גבוהה.

11. לא. הנשים רגישות לגבי סביבתן החב" רתית יותר מן הגברים. הן מיטיבות למ" צוא מוצא ממצבים קשים. הן פועלות ללא היסוס, היות והן נרתעות מפני כל ניתות הגיוני; אבל להן כל חוש שאינו מצוי אצל הגברים.

12. כן. הפסיכולוגית האמריקאית, אלזה פרנקל ברונטוויק, סבורה שהנענים, לוקים ברגש-נחיתות וחוסר-בטחון, מנסים לחפות על ליקויים אלה באנוכיות וגאווה. הם מא" שימים בני גזעים אחרים בחוקפנות, חוסר"

נימוס, פריצות. בה בשעה שהם עצמם לוקים בכל אלה.

13. מפני שכל ילד מחפש נושא לאהבה והערכה — והמריבות בין ההורים נוטלות ממנו נושא זה. הילדים אינם יודעים מי מן ההורים צודק, והדבר אינו מאפשר להם להבחין בין טוב לרע. אם הילד מצדד באב, או באם, הריהו עתיד לפתח יחס חולני כלפי בני-המין השני. הוא הדבר גם אצל ילדות.

14. בדרך כלל, כן. אם כי בני אדם רבים המצטיינים במהירות המחשבה קוראים באי- טיות, מחוסר אימון מתאים. פסיכולוגים רבים הוכיחו שהמהרים לקרוא הגם בדרך כלל, גם הממהרים לחשוב.

קצירות שלפנות בוקר היא הזמן המתאים ביותר להתחננות. או האילים ערים ביותר והכבשים יחומות, והשרב עוד לא ייבש את עורן. היוזבים עשויים תחת פיקוח זהיר, האילים המיוחסים עם מבחר הכבשים, וכלאיונים עם כלאים. בסוף עונת החליבה נערך ירושם זהיר ומזוקן של הכבשים לפני תנובתן ושרון, וכל אחת מהן מדרגת כדי להתאימה לאלאי. ואז, בכל בוקר היינו מוצאים אחד האילים, קורשיב למתניו שק או פסת לבד, כדי למנוע מהרבע, ומשלים אותו אל תוך העדר. תפקידו היה לבלוש, להריח ולמצוא מי מהכבשים יחומה; והיחומות היו מופרדות מהעדר המרבעות פעמים במשך היום עם בן זוגן הראוי לפי הירושם. האילים האחרים היו כלואים במשך כל היום בדיר בעל גדר יציבה, מובדלים מהכבשים, ואפשר היה לשמוע את נאקוט געגועיהם ואת הלם קרניהם בשערי הברזל, כעודם נסוים להימלט מהמגור שנכפה עליהם.